DE IURE

1/2017

ISSN 2453-8558
Vydáva: Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava | www.nsud.sk

OBSAH

Spolupráca so Súdnym dvorom EÚ 4

Zriadenie Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4

Spolupráca s Ústavom na výkon trestu 5

Najvyšší súd vybavil viac vecí 5

Ministerka spravodlivosti štátu Izrael 6

Justičný seminár Európskeho súdu pre ľudské práva 7

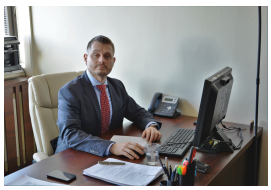

JUDr. Ivan Solej, LLM. 8

JUDr. Peter Paluda 13

Procesné aspekty práva účastníka 18

JUDr. Michal Kučera 21

Nad jedným rozhodnutím 28

Noví asistenti 33

Vážení kolegovia,

dovoľte, aby som Vás v prvom čísle nášho časopisu, v tomto roku, srdečne pozdravila. Napriek skutočnosti, že v mojom novoročnom príhovore odzneli podrobnejšie informácie o našich pracovných výsledkoch, chcela by som využiť aj túto príležitosť na to, aby som ich vo veľmi stručnom rozsahu znova pripomenula.

V minulom roku sa podarilo dosiahnuť stav, kedy k počtu sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pripadol rovnaký počet asistentov sudcov, pričom v tomto trende personálneho obsadenia bude Najvyšší súd Slovenskej republiky pokračovať i tento rok. Hlavný dôraz budeme klásť na dobudovanie dokumentačného oddelenia a doplnenie zamestnancov správy súdu. V legislatívnej oblasti sme zaznamenali výraznú zmenu súvisiacu so zriadením Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Osobitne by som preto popriala vedúcemu kancelárie, JUDr. Ivanovi Solejovi, veľa úspechov so želaním, aby naplnil všetky očakávania, pre ktoré k zriadeniu kancelárie došlo.

Chcela by som zdôrazniť, že mi záleží na udržiavaní dobrých vzťahoch medzi zamestnancami a verím v to, aby každý zo zamestnancov našiel pracovné uspokojenie v práci vykonávanej na tomto súde. V tejto súvislosti chcem uviesť, že spoločným cieľom by malo byť aj to, aby sa z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a z ich prieskumov, učila nasledujúca generácia.

Zo strany vedenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bude stále záujem a snaha o vytváranie lepších pracovných podmienok a snahou zamestnancov by malo byť stále zvyšujúca sa kvalita práce, výsledkom ktorej bude ochrana práv a právom chránených záujmov poskytovaná všetkým oprávneným subjektom v primeranom čase a kvalite.

Verím, že všetky tieto snahy prispejú aj k zvýšeniu dôveryhodnosti verejnosti v justíciu.

JUDr. Daniela Švecová

predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Spolupráca so Súdnym dvorom EÚ

V mesiaci január 2017 sa senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zložení Igor Belko, Miroslav Gavalec a Elena Berthotyová, rozhodol obrátiť na Súdny dvor Európskej únie s dvomi predbežnými otázkami z dôvodu výkladových nejasností komunitárneho práva v konaní o azyl opakovane neúspešnému žiadateľovi o azyl.

Dňa 24. januára 2017 bolo uznesením Najvyššieho súdu prerušené konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. augusta 2016, ktorým bolo preskúmavané rozhodnutie o neudelení medzinárodnej ochrany formou azylu potvrdené.

V prípade navrhovateľa, ktorý tvrdí, že mu v krajine pôvodu hrozí trest za to, že konvertoval na kresťanskú vieru Migračný úrad vydal sedem rozhodnutí o neudelení azylu.

Za využitia opravných prostriedkov sa ostatná vec dostala na konanie pred Najvyšší súd Slovenskej republiky. S cieľom zabezpečiť jednotný výklad práva Európskej únie pri jeho aplikácii v prostredí vnútroštátneho práva Slovenskej republiky boli v rámci prejudiciálneho konania predložené na rozhodnutie dve predbežné otázky v znení:

1. *Má sa čl. 46 ods. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie) (ďalej len „procedurálna smernica“) vykladať tak, že vnútroštátny súd posudzujúci dôvodnosť potreby medzinárodnej ochrany žiadateľa, môže z dôvodu predchádzajúceho opakovaného zrušenia zamietavého rozhodnutia a vrátenia veci späť správnemu orgánu na základe opakovaného úspešného opravného prostriedku, ktorý sa tým javí ako neúčinný, sám rozhodnúť o jej udelení žiadateľovi, i keď z domácej právnej úpravy takáto právomoc nevyplýva ?*
2. *Ak je odpoveď na predchádzajúcu otázku kladná, vzťahuje sa takáto právomoc aj na odvolací (najvyšší) súd ?*

Z priebehu konania o navrhovateľovej žiadosti vyvstala otázka, či v prípade opakovaného záporného stanoviska správneho orgánu k žiadosti o udelenie medzinárodnej ochrany, ktoré tento vydal aj napriek zrušujúcim rozhodnutiam vnútroštátnych súdov, možno opravný prostriedok, ktorý vnútroštátna právna úprava navrhovateľovi poskytuje, považovať za účinný v zmysle požiadavky článku 46 ods. 3 Procedurálnej smernice. Javí sa preto, že výklad, podľa ktorého je úlohou vnútroštátnych súdov iba posúdenie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu o neudelení medzinárodnej ochrany s možnosťou takéto rozhodnutie v prípade zrušenia iba vrátiť správnemu orgánu na ďalšie konanie, bez toho aby samotný vnútroštátny súd rozhodol o otázke potreby medzinárodnej ochrany a súčasne za predpokladu, že správny orgán opakovane rozhodne o neudelení medzinárodnej ochrany, je odporujúci účelu dotknutého článku Procedurálnej smernice. Takto vzniknuté výkladové nejasnosti komunitárneho práva viedli senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k položeniu hore uvedených prejudiciálnych otázok.

Súdne konanie vo veci týkajúcej sa udelenia azylu navrhovateľovi je v súčasnosti prerušené do času, kým bude Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručený výsledok prejudiciálneho konania.

Text: JUDr. Elena Berthotyová PhD.

Zriadenie Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Dňa 1. januára 2017 vstúpila do účinnosti novela zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 301/2016 Z. z. (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorým bola zriadená Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária najvyššieho súdu“). Kancelária najvyššieho súdu je rozpočtová organizácia, ktorú riadi a v jej mene vystupuje vedúci kancelárie. Podľa § 24 a, ods. 2 zákona o súdoch, kancelária najvyššieho súdu plní úlohy spojené s odborným, organizačným, personálnym, ekonomickým, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti tohto súdu, v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z., alebo osobitnými predpismi. Organizáciu a činnosť kancelárie najvyššieho súdu, ako aj postavenie štátnych zamestnancov a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, upravuje organizačný poriadok kancelárie najvyššieho súdu, číslo Spr 8/2017. Zriadenie kancelárie vychádza z myšlienky oddeliť organizačne a personálne riadenie výkonu súdnictva od správy súdov. Novozriadená kancelária sa tak zaraďuje k tzv. obslužným útvarom, ktorými sú Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Kancelária verejného ochranu práv, Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky a Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Text: Jana Píšová

Spolupráca s Ústavom na výkon trestu a odňatia slobody pokračuje

Najvyšší súd Slovenskej republiky podporuje odsúdených v procese ich resocializácie aj v tomto roku. Spolupráca s Ústavnom na výkon väzby a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Bratislava I (ďalej len „ústav“) pokračuje na základe zmluvy o vykonávaní pomocných prác. Ústav na základe zmluvy zabezpečí spravidla štyroch odsúdených, ktorí sa budú podieľať na vykonávaní pomocných stavebných prác, pomocných prác pri sťahovaní, upratovaní a ručnej manipulácií s bremenami. Zácvik odsúdených na jednotlivé práce, riadenie pracoviska a kontrolu kvality prác prostredníctvom potrebného počtu kvalifikovaných a odborne spôsobilých osôb, zabezpečí Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako objednávateľ týchto prác. Práce sú vykonávané v jednozmennej prevádzke, v dohodnutom pracovnom čase od 07,00 hod. do 15,30 hod., vrátane prestávky na odpočinok a jedenie. Zmluva je uzavretá na dobu určitú, od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017.

Text: Jana Píšová

Najvyšší súd vybavil viac vecí

Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR) vybavil v roku 2016 celkovo 20 710 vecí, čo je o o 12,71% vecí viac, ako tomu bolo v roku 2015, kedy ich vybavil 18 374. NS SR prevzal v roku 2016 13346 vecí, teda o 10,39% viac ako v roku 2015 (12 090 vecí). V roku 2016 ostalo 8737 nevybavených vecí, čo je o 34,39% menej, ako v predchádzajúcom roku, kedy ostalo nevybavených 13317 vecí. V roku 2016 celkovo napadlo na NS SR 16 101 nových vecí.

V roku 2015 pôsobilo na Najvyššom súde Slovenskej republiky spolu 55 asistentov sudcov, pričom v roku 2016 bol ich počet navýšený celkom o 20 miest.

Počet vybavených vecí dokazuje, že koncepcia, s ktorou JUDr. Daniela Švecová prevzala v roku 2014 funkciu predsedníčky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je prínosná. Daniela Švecová bude preto naďalej podporovať tvorbu nových miest asistentov sudcov, aby sa vytvoril stav, kedy každý sudca najvyššieho súdu bude mať jedného asistenta. Takto by sa pracovné podmienky sudcov priblížili tým, aké majú ich kolegovia na Najvyššom súde Českej republiky. Rovnako by sa mal postupne navýšiť počet zapisovateliek tak, aby každému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola pridelená jedna zapisovateľka.

Text: Boris Urbančík

Ministerka spravodlivosti štátu Izrael

Dňa 16. februára 2017 prijala predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky **Daniela Švecová** ministerku spravodlivosti Izraela pani **Ayelet Shaked**. Stretnutia sa zúčastnilo vedenie najvyššieho súdu, ako aj veľvyslanec Izraela na Slovensku **J. E. pán Zvi A. Vapni**. Témami rokovania boli porovnanie súdnych systémov oboch krajín a postavenie najvyššieho súdu a ústavného súdu v nich, ako aj špecifiká jednotlivých súdnych systémov, napr. náboženské súdy v rodinných veciach v Izraeli.

Predsedníčka najvyššieho súdu informovala o aktuálnej situácii na najvyššom súde a jeho nezastupiteľnej úlohe pre právny systém Slovenskej republiky najmä pri zjednocovaní rozhodovacej činnosti súdov. Zástupcovia kolégií najvyššieho súdu hovorili o činnosti a špecifikách práce jednotlivých kolégií.

Účastníci sa zhodli na významnej úlohe súdnictva v boji proti rastúcemu extrémizmu. Diskutovalo sa o trestnoprávnom postihovaní popierania holokaustu a iných extrémistických trestných činov, ako aj o možnostiach justície zasiahnuť proti extrémistickým hnutiam, vrátane príkladov z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

Na záver ministerka spravodlivosti Izraela predstavila nový zákon o postihovaní terorizmu, ktorý je vyvrcholením 7-ročnej snahy o prijatie predpisu, ktorý by nastolil rovnováhu na jednej strane pri ochrane ľudských práv nevyhnutnej v demokratickej spoločnosti, ale aby bol aj efektívnym nástrojom, ako sa brániť voči teroristickým hrozbám.

Text: Ján Martvoň

Justičný seminár Európskeho súdu pre ľudské práva

Dňa 27. januára 2017 sa predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky **Daniela Švecová** zúčastnila na justičnom seminári, na ktorý ju pozval predseda Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej Európsky súd) **Guido Raimondi**. Témou seminára bol zákaz vrátenia alebo vyhostenia („*non-refoulement*"), ako princíp medzinárodného práva a úloha súdnictva pri jeho implementácii. Podujatie sa uskutočnilo v priestoroch Európskeho súdu.

Po uvítacom príhovore Guida Raimondiho a **Ganny Yudkivskej**, sudkyne Európskeho súdu za Ukrajinu, nasledovalo úvodné zasadnutie. V rámci neho hovorili **François Crépeau**, osobitný spravodajca pre ľudské práva migrantov a **Ledi Bianku**, sudca Európskeho súdu za Albánsko, o niektorých zásadných rozhodnutiach Európskeho súdu, v ktorých sú reflektované ustálené princípy, vzťahujúce sa na tému seminára. Po ukončení úvodného zasadnutia boli pre účastníkov seminára pripravené dva paralelné workshopy, jeden na tému „*Posúdenie dôveryhodnosti žiadateľov o azyl: dôkazné bremeno a limity prieskumu ESĽP*" a druhý na tému „*Prijímanie migrantov: hmotnoprávne a procesné záruky pre usadených migrantov*". Delegácia z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa zúčastnila prvého z uvedených workshopov. Rečníkmi boli **Michèle de Segonzac**, predsedníčka francúzskeho Národného súdu pre azylové veci a **Georges Ravarani**, sudca Európskeho súdu za Luxembursko. Pracovná časť seminára bola ukončená záverečným zasadnutím, v rámci ktorého hovorili **Bruno Nascimbene**, bývalý profesor európskeho práva na Univerzite v Miláne a **Carlo Ranzoni**, sudca Európskeho súdu za Lichtenštajnsko, o súčasných problémoch migrácie.

Účastníci seminára boli oboznámení aj s projektom „*Siete najvyšších súdov*", ktorý spustil Európsky súd v októbri roku 2015. Ide o informačnú platformu, ktorá je primárne určená na výmenu informácií medzi najvyššími súdnymi inštanciami v jednotlivých krajinách v oblasti judikatúry Európskeho súdu a v súvisiacich otázkach.

Justičný seminár bol ukončený slávnostným otvorením justičného roka, na ktorom sa okrem účastníkov seminára zúčastnili všetci sudcovia Európskeho súdu. Svoje prejavy na ňom predniesli predseda Európskeho súdu Guido Raimondi a **Silvia Alejandra Fernánder de Gurmendi**, predsedníčka Medzinárodného trestného súdu.

Text: Lenka Bogárová

JUDr. Ivan Solej, LLM.

Vládny návrh novely zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, ktorým bola zriadená Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, bol prijatý koncom októbra 2016. Aký postoj ste zaujali ako vtedajší riaditeľ správy súdu k návrhu tejto novely?

Samotná myšlienka novelizácie zákona o súdoch, s cieľom zriadenia kancelárie vznikla práve na pôde Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vládny návrh novely zákona v časti týkajúcej sa ustanovení upravujúcich zriadenie Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak kopíroval našu ideu. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky si túto myšlienku osvojilo a vyšlo nám v ústrety. Hnacím motorom k presadeniu tejto idey bol práve nefunkčný systém, zavedený na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Tento predstavoval akúsi ručnú brzdu výkonu funkcie predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a v konečnom dôsledku z neho urobil najvyťaženejšieho sudcu slovenskej justície. Je potrebné uvedomiť si, že predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v ponímaní ešte donedávna uplatňovaného zákona stále sudcom vo výkone súdnictva, teda sa zúčastňoval rozhodovacej činnosti, zabezpečoval riadenie a čiastočne aj správu súdu, a popri týchto činnostiach zároveň zastával funkciu vedúceho služobného úradu, ako aj správcu rozpočtovej kapitoly. Simultánny výkon všetkých týchto činností bol naozaj z dlhodobého hľadiska neúnosný.

Dňa 1. januára 2017 bola zriadená Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Mohli by ste čitateľom priblížiť, aké vízie viedli k zmene roky zaužívaného systému fungovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky?

Prvý polrok som sa ešte vo funkcii riaditeľa Kancelárie predsedníčky Najvyššieho súdu (od augusta 2015) venoval mapovaniu úradu, systému jeho fungovania a realizovaným činnostiam. Potreboval som sa zoznámiť so zaužívaným systémom, s prostredím, v ktorom sa tento systém uplatňuje, následne tieto informácie vyhodnotiť a predložiť návrh na konkrétne kroky. Uvedomil som si však, že nie je potrebné vymýšľať nový model. Model výkonu verejnej moci oddelenej od správy príslušného orgánu už totiž funguje a je uplatňovaný napríklad vo vzťahu medzi Ústavným súdom

Slovenskej republiky a Kanceláriou Ústavného súdu Slovenskej republiky, či medzi Národnou radou Slovenskej republiky a jej kanceláriou a podobne. Bolo potrebné len implementovať tento model a prispôsobiť ho podmienkam najvyššieho súdu. Hlavným cieľom pritom bolo zdynamizovať a zefektívniť fungovanie súdu a umožniť riadiacim funkcionárom, ktorých počet sa touto zmenou navýšil, aby sa mohli venovať parciálnym otázkam jeho správy. Či sú to otázky priestorového, materiálneho a technického vybavenia, alebo oblasť personálneho zabezpečenia súdu. Napredovať však chceme aj v oblastiach, ktorým sa ešte donedávna nevenovala vôbec žiadna pozornosť, kam patrí dobudovanie infraštruktúry informačných technológií, riešenie problémov spojených s implementáciou eGovernmentu, sofistikovaný a prepracovaný systém vnútorných predpisov, dobudovanie kvalitného analytického odboru, či čerpanie štrukturálnych fondov Európskej únie.

Je podľa Vás možné považovať zriadenie Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky za jeden z významných predpokladov na dosiahnutie odborníkmi uznávaných štandardov nezávislosti súdnictva?

Myslím si, že táto zmena má potenciál prispieť k nezávislosti súdnictva. Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa ešte donedávna v rámci výkonu funkcie vedúceho služobného úradu a správcu rozpočtovej kapitoly stretával so zástupcami jednotlivých ministerstiev, či ostatných ústredných orgánov štátnej správy na pracovnej úrovni. Táto skutočnosť mohla zdanlivo vrhať nie práve najpozitívnejšie svetlo na nezávislosť súdnictva a na samotného predsedu súdu ako sudcu. Tento si pritom iba plnil povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zákona. Zriadením Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prešli tieto povinnosti na vedúceho úradu a jemu podriadených zamestnancov.

Zriadením Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo k presunu niektorých kompetencií predsedu tohto súdu na Kanceláriu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Môžete spomenúť niektoré z najvýznamnejších kompetencií, ktoré sem spadajú?

Na vedúceho Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý sa okrem iného stal vedúcim služobného úradu v zmysle zákona o štátnej službe, boli presunuté veľmi významné právomoci v oblasti personálneho zabezpečenia. Zároveň sa stal štatutárom rozpočtovej kapitoly, čiže zodpovedá za správu majetku, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky disponuje. Rovnako zodpovedá za správu a čerpanie zdrojov v rozpočtovej kapitole, dnes fungujúcej pod názvom Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Okrem týchto právomocí má Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky povinnosti aj v oblasti medzinárodnej spolupráce, na úseku komunikácie s partnermi z ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a v ďalších oblastiach.

Ako ste spomenuli, presun týchto kompetencií by mal mať pozitívny dopad na jednu zo základných úloh predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na riadenie súdu. Akým spôsobom sa podľa Vás tieto zmeny prejavia?

S odstupom času by bolo vhodné túto otázku položiť skôr pani predsedníčke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Osobne si však myslím, že uplatňovaním nového systému sa vytvorí neporovnateľne väčší časový priestor na to, aby sa predseda súdu mohol venovať individuálnym požiadavkám, problémom a legitímnym očakávaniam sudcov, či kolégií. Tiež bude mať viac priestoru venovať sa organizácii pléna Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zjednocovaniu rozhodovacej činnosti, ako aj reprezentovaniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doma, i v zahraničí.

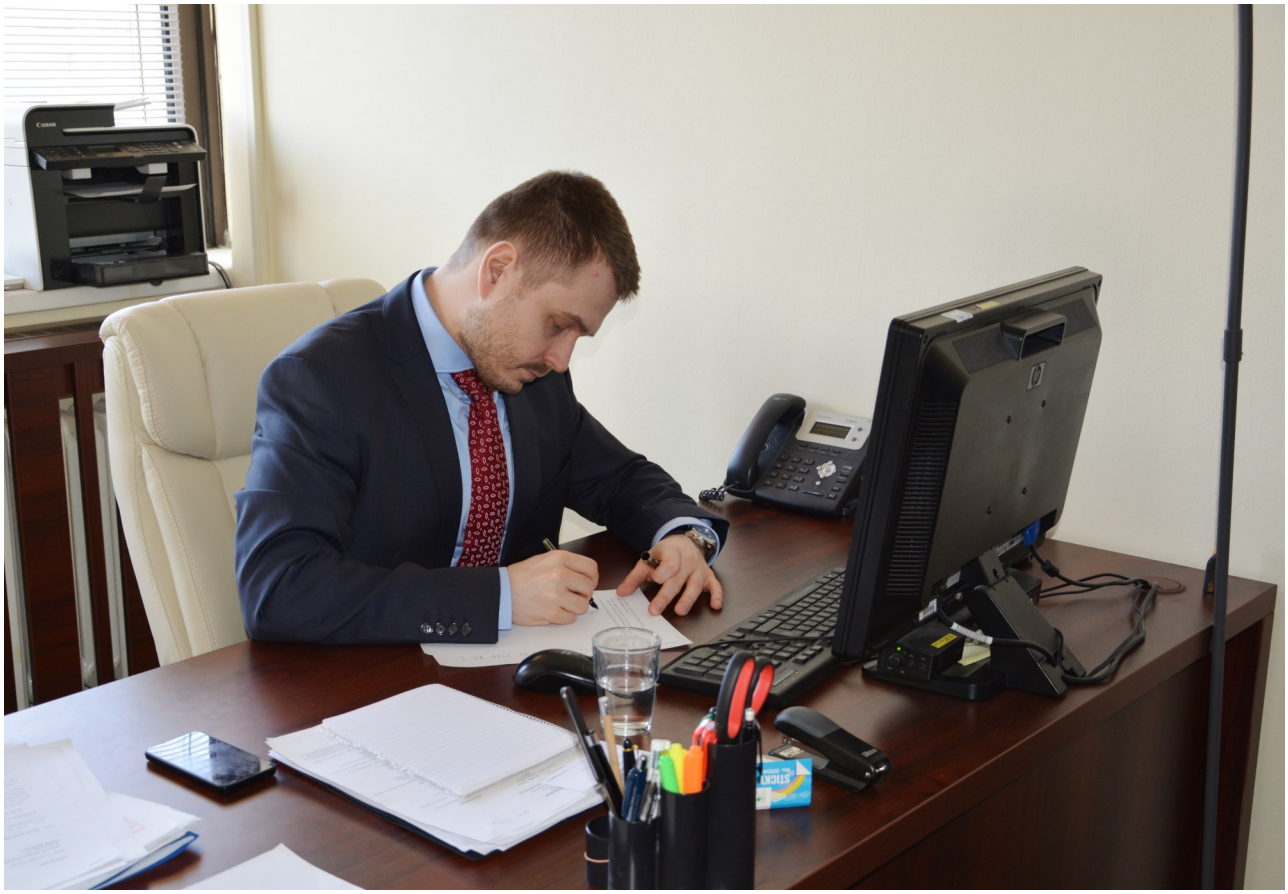

V konečnom dôsledku bude mať predseda najvyššieho súdu aj viac času na to, aby sa mohol venovať vlastnej rozhodovacej činnosti.

Akým spôsobom sa táto organizačná zmena podpísala na zvýšení efektivity správy súdu?

Opäť pripomeniem, že je potrebné, aby sme sa najskôr zžili s novým systémom a plne ho implementovali do fungovania súdu. Ako vedúci kancelárie však za jej primárnu úlohu, ktorá stojí v pozadí myšlienky jej zriadenia a existencie, považujem poskytovanie servisu súdu ako takému. Inými slovami, naším cieľom je zabezpečiť to, aby sudcovia a zamestnanci mali postupne k dispozícii všetko, čo je potrebné pre riadny výkon ich činnosti. Fungujúca kancelária súdu by tak mala poskytovať službu nielen súdu ako celku, ale aj službu verejnosti. Promptná a efektívna správa súdu zabezpečená kanceláriou vytvorí väčší komfort pre sudcu pri jeho rozhodovacej činnosti, z čoho bude mať v konečnom dôsledku prospech verejnosť. Aby sme mohli túto víziu zhmotniť v čo najostrejších rysoch, je podľa môjho názoru potrebný pravidelný a otvorený dialóg medzi kanceláriou súdu a jeho sudcami a zamestnancami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, jeho kancelária, i Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v súčasnosti sídlia v tej istej budove. Akou formou sa uvažuje nad zabezpečením pracovných priestorov pre zamestnancov tohto súdu a kancelárie?

Otázka zabezpečenia vlastných priestorov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky predstavuje dlhodobo diskutovaný problém. Domnievam sa, že súčasná vláda Slovenskej republiky to vníma naozaj seriózne. Svedčí o tom jej programové vyhlásenie a aj veľmi intenzívna, pravidelná a mimoriadne profesionálna komunikácia s vedením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Všetci sme si vedomí toho, že nie je akceptovateľné, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky a ministerstvo spravodlivosti sídlili v tej istej budove. Dôvodom je iste skutočnosť, že orgán reprezentujúci súdnu moc štátu a orgán výkonnej moci by mali fungovať inak. Ďalší, nemenej dô-

ležitý dôvod je praktický. Budova, o ktorej hovoríme, bola podľa mojich informácií projektovaná pre približne 300 až 350 osôb. Dnes je však využívaná vyše 6 stovkami osôb, nehovoriac o tom, že ministerstvo spravodlivosti, rovnako ako najvyšší súd, uvažujú o personálnom posilnení. Ide tu aj o otázku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá môže pri takomto výraznom prekročení personálnych kapacít stavby predstavovať závažný problém. Zároveň je potrebné vziať do úvahy i ekonomickú efektívnosť riešenia tejto problematiky. Budova bola pôvodne projektovaná ako súd a jej infraštruktúra vyhovuje potrebám výkonu súdnictva. Pre štát by tak bolo zrejme efektívnejšie, keby najvyšší súd vykonával svoju činnosť práve v tejto budove. Tá je však v takom stave, že jej oprava nie je luxusom, ale absolútnou nevyhnutnosťou.

V súvislosti so vznikom Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol prijatý jej organizačný poriadok. Na čo ste dbali pri jeho tvorbe?

Donedávna boli jednotliví štátni zamestnanci na úseku správy súdu riadení priamo (najmä) riaditeľom správy súdu, čo podľa môjho názoru nebolo efektívne. Dbali sme na to, aby boli v organizačnom poriadku implementované základné manažérske princípy riadenia. Jedným z cieľov bolo vybudovanie systému stredného manažmentu, teda vedúcich jednotlivých oddelení a riaditeľov odborov. Títo majú zabezpečovať efektívny tok informácií a operatívne reakcie na bežnú agendu v rámci chodu súdu. Samozrejme, nevyhnutné je naplnenie potrieb a požiadaviek, ktoré kancelárii zveruje zákon. V neposlednom rade organizačný poriadok obsahuje i niektoré, nazvem to „experimenty“, ako je napríklad oddelenie asistentov sudcov, ktoré priznáva a umožňuje asistentom sudcov väčšiu mieru samosprávy a intenzívnejšiu a dynamickejšiu komunikáciu s vedením súdu i kancelárie.

Máte ako vedúci kancelárie záujem na dobudovaní konkrétnych oddelení alebo odborov, či prípadnom vytvorení ďalších takýchto útvarov?

Potrebu dobudovania, či vytvorenia nových oddelení budeme môcť vyhodnotiť až s odstupom času. Spomeniem však plány personálne posilniť a sfunkčniť Odbor dokumentácie, analytiky a komparatistiky. Tento by mal pre kolégiá zabezpečovať rešeršné a analytické práce a poskytovať im podporu pri spracovaní judikatúry zahraničných i domácich súdnych inštitúcií, na európskej úrovni. Významným sa ukazuje dôraz kladený na funkciu dozorného úradníka, či vytvorenie referátu vnútorného auditu a ďalších ekonomických útvarov. V tomto smere sme však otvorení, a ja osobne uvítam návrhy na prípadné zmeny organizačného poriadku. Mám záujem budovať a dotvárať také štruktúry, ktoré budú ďalej zefektívňovať činnosť kancelárie, a tým podporovať najvyšší súd ako taký. Mojím cieľom je k tomu reálne viesť dialóg s tými, ktorých sa tieto zmeny týkajú.

Aké sú Vaše ciele ako vedúceho Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, o ktorých dosiahnutie sa budete v blízkej budúcnosti snažiť

Pokračovať v naštartovanej reforme a plne podporovať napĺňanie programu súčasnej predsedníčky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý stanovila pre jej aktuálne plynúci päťročný mandát.

A hlavné priority?

Medzi hlavné priority patrí personálne dobudovanie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Ide predovšetkým o zvyšovanie počtu asistentov sudcov a zapisovateliek a zlepšovanie ich pracovných podmienok a sociálneho zabezpečenia. Len pre ilustráciu, od nástupu súčasnej predsedníč-

ky je nárast počtu asistentov viac ako dvojnásobný a ich platy zásadne stúpli, o čom svedčí aj veľký záujem o túto prácu (v priemere cca 15 – 17 záujemcov na jedno voľné miesto). Ďalej máme záujem pracovať na profesionalizácii odborného aparátu súdu tak, aby sa pozícia asistenta sudcu stala nielen odrazovým mostíkom ku kariére sudcu, ale priamo kariérnym cieľom. Mimoriadnou výzvou blízkej budúcnosti je zabezpečenie už spomínaného vlastného sídla. Plánujeme posilňovať medzinárodnú spoluprácu, a to predovšetkým s Českou republikou, ale aj s ďalšími národnými a medzinárodnými inštitúciami v Európe, i vo svete. Náš záujem smeruje aj k čerpaniu prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Hľadáme však aj cesty ako ukázať odbornej i laickej verejnosti, čo sa na súde deje. Snažíme sa ukázať, že tu dochádza k zmenám, a to k zmenám pozitívnym. V prospech rýchlejšej a transparentnejšej spravodlivosti pre všetkých.

Akým spôsobom máte záujem prezentovať dosiahnuté výsledky Kancelárie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky?

Prezentácii dosiahnutých výsledkov pripisujem veľký význam. Pomáha napríklad obhajovať naše priority pri tvorbe rozpočtu súdu, či ako sa ukazuje, podporuje zvyšovanie dôveryhodnosti verejnosti k justícii ako celku. Aj preto ma teší, že sa mi v prostredí najvyššieho súdu podarilo uviesť do života časopis, ktorý práve čítate. Moja skúsenosť z predchádzajúcich pôsobísk ukázala, že je to dobrý začiatok. Na prezentáciu výsledkov činnosti však využívame aj iné prostriedky, od internetovej komunikácie (pracujeme na koncepte intranetu, profily na sociálnych sieťach) cez pravidelné stretávanie sa sudcov a zamestnancov na formálnych, ale aj menej formálnych stretnutiach, až po organizáciu konferencií s medzinárodnou účasťou.

Odkaz na záver?

Verím, že sa nám spoločne podarí aj vďaka novovytvorenej Kancelárii Najvyššieho súdu dokončiť začaté reformy a vytvoriť také podmienky, ktoré umožnia najvyššiemu súdu ničím nerušený výkon spravodlivosti. Presne tak, ako si to vrcholný orgán justície v 21. storočí zaslúži.

Želáme Vám veľa síl pri napĺňaní Vašej vízie a ďakujeme Vám za rozhovor.

Text: Jana Pišová

Foto: Boris Urbančík

JUDr. Ivan Solej, L.L.M

narodený 2. decembra 1981

Vzdelanie:
2016 Warsaw Management University, postgraduálny kurz
2008 Université De Genéve, Certificate of advanced studies in European security
2000-2005 Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta

Profesionálne pôsobenie:
2017 Kancelária Najvyššieho súdu SR, vedúci kancelárie
2015 - 2016 Kancelária predsedníčky Najvyššieho súdu SR, riaditeľ
2013 – 2015 GREEN POWER INVESTMENTS a. s., predseda predstavenstva
2006-2010 Kancelária ministra obrany SR, zástupca riaditeľa, poradca ministra
2005-2006, 2010 advokátsky koncipient
2006 medzinárodná finančná skupina, Bratislava, právnik

Ostatné činnosti a aktivity:
- dlhoročná činnosť v oblasti mimovládnych organizácií
- Verlag Dashofer, vydavateľstvo s. r. o., externý prispievateľ (2012)
- Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, externý asistent pre obchodné právo (2010-2012)

JUDr. Peter Paluda

Bývalý prokurátor, prvý zástupca Slovenskej republiky pôsobiaci v Jednotke Európskej únie pre justičnú spoluprácu, a v súčasnosti predseda senátu trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, JUDr. Peter Paluda, nám priblížil svoj blízky vzťah k obhajobe práv druhých, i okolnosti a dôvody, ktoré ho viedli k práci v justícii.

Vráťme sa do študentských čias. Študenti majú na výber z množstva študijných odborov, prečo ste sa rozhodli práve pre štúdium práva?

Už ako malý chlapček som sa vždy viac staral o druhých, ako o seba samého, a to aj v dobrom slova zmysle, aj v tom negatívnom. V tom zlom, pretože som sa niekedy až priveľmi snažil ľuďom nejakým spôsobom pomôcť, radiť, zastať sa ich... tak sa vo mne postupne budovalo niečo, čo vytváralo vlastne predpolie pre štúdium práva. Vždy som radšej obhajoval práva tých druhých, ako svoje vlastné. Z toho vznikla akási vízia, dokonca vyhranenosť, najmä počas vysokoškolského štúdia, že by som chcel pracovať v oblasti trestného práva, pretože sa mi videlo akési najrigoróznejšie, najtvrdšie, najjednoznačnejšie, pokiaľ ide o ochranu práv ľudí, alebo teda ostatných v spoločnosti.

Po skončení štúdia práva na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave ste začali svoju kariéru na prokuratúre. Ako hodnotíte toto obdobie ?

Veľmi dobre. Bolo to veľmi šťastné obdobie, nebyť osobných problémov, ale pokiaľ ide o kariéru, pokiaľ ide o postup, vzdelanie, kontakty s ľuďmi, tak veľmi dobre. Našiel som si tam prvých kamarátov, kolegov, ktorí mi veľmi výdatne pomáhali. Boli tam síce aj nejaké zápletky, ale veľmi veľa som tým obdobím získal. Po skončení právnickej fakulty som nevyštudoval na červený diplom, takže som nemal doktorský titul. Robil som si ho rok po skončení fakulty, potom som začal pracovať na prokurátorskej skúške. Najmä prokurátorskú skúšku som urobil veľmi dobre, čo našlo ocenenie aj u ostatných kolegov z Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici, kde som pracoval, aj u kolegov z Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici. V podstate dôsledok toho bol taký, že som bol veľmi rýchlo prijatý na Krajskú prokuratúru v Banskej Bystrici, za prokurátora na prvostupňovú trestnú agendu a veľmi rýchlo, v podstate v priebehu dvoch rokov po zložení prokurátorských skúšok, v roku 1987, som sa stal prokurátorom generálnej prokuratúry.

Čo Vás neskôr podnietilo k myšlienke, ktorú ste premenili na skutočnosť a teda, stali ste sa sudcom?

Boli to úplne pragmatické dôvody, lebo po roku 1990 sa spoločnosť začala sčasti rozpadávať a sčasti nanovo ukladať. To sa týkalo aj prokuratúry, súdov, advokácie, notárov... V tom čase som robil na generálnej prokuratúre, na trestnom odbore, a v oddelení ochrany majetku a boja proti ekonomickej kriminalite bolo počas socializmu do roku 1989 vždy osem prokurátorov. Zrazu 1. apríla 1992 – prvoaprílový žartík – som zostal na tomto oddelení sám. V tom čase sa menil celý právny poriadok, vznikal nový ekonomický režim a veľa nových vecí a vzťahov, ktoré vyžadovali nový výklad, aplikáciu, nové pochopenie. Za tejto situácie a za zvýšeného nápadu, namiesto toho, aby došlo k posilneniu počtu ôsmich prokurátorov, som zostal na oddelení sám. To ma priviedlo k rozmýšľaniu, či by sa nenašlo aj také miesto, kde by bola moja práca zhodnotená nejakým spôsobom lepšie. Keď som porovnával prácu prokurátora a prácu sudcu, tak sa mi zdala práca sudcu v tej hierarchii, by som povedal, korunná a najdôležitejšia. Prokurátor je žalobca, ale sudca v konečnom dôsledku rozhoduje a je na ňom, ako ten ktorý prípad a ten ktorý páchateľ skončí. Tieto úvahy ma viedli k tomu, že by som chcel svoju kariéru trošíčku prehĺbiť a nasmerovať tam, kde som pôvodne cielil pri ochrane práv druhých ľudí. Zašiel som na Krajský súd v Bratislave a rozprával som sa s vtedajším pánom podpredsedom, doktorom Kutišom, ktorý mi povedal, že ma nepozná, čo som považoval za otvorené a férové vyjadrenie. Povedal mi, že o mne potrebuje vedieť nejaké informácie, najmä ako si profesionálne vediem. Zavolal na najvyšší súd, keďže som chodil na pojednávania, naviac ma poznali kolegovia z najvyššieho súdu. Tak sa stalo, že sa o mňa začal zaujímať najvyšší súd, keďže sme boli, vtedy v tom čase, v jednej budove. Vtedajší predseda, doktor Plank, si ma zavolal a spýtal sa ma, prečo nechcem ísť na najvyšší súd a prečo sa zaujímam o prácu sudcu na krajskom súde. Nerátal som s tým, že ma v takomto mladom veku búdu chcieť na najvyššom súde, bol som uveličený a dojatý. Ponuka sa mi veľmi zapáčila, takže som ju prijal. Neskôr nastali ešte určité administratívne problémy, pretože ministerka spravodlivosti, pani profesorka Tóthová, mi vtedy v tom čase, v roku 1992, neuznala prokurátorskú skúšku za odbornú justičnú skúšku a tým odôvodnila, prečo nemôžem prejsť z jedného rezortu, z prokuratúry, do druhého rezortu, do justície. Neskôr sa to zmenilo, za čias vlády pána Moravčíka bol ministrom spravodlivosti doktor Milan Hanzel, dnes už nebohý. V podstate znovu oživil moju žiadosť po dvoch rokoch a opýtal sa ma, či mám ešte stále záujem, že on by uznal prokurátorskú skúšku za odbornú justičnú skúšku. Tak som sa v roku 1994, vtedy ešte po voľbách v národnej rade, dostal na miesto sudcu na najvyšší súd.

Spomeniete si na pocity, či myšlienky, ktoré ste prežívali pri vymenovaní do funkcie?

Bolo nás tam veľa, ktorí sme boli prokurátori, ktorí sme prechádzali z prokuratúry na súd. A v tom hlúči-

ku sme si vymieňali informácie a pocity. Bol to skôr skupinový pocit, pocit naplnenia toho cieľa. Atmosféra sa niesla vo sviatočnom duchu. V majestátnej miestnosti na Bratislavskom hrade, kde sme boli prijatí, sme zložili sľub.

Takže ste to nejako tak prežívali všetci spoločne?
Nejaký sólo pocit, že by som bol ponechaný sám na seba, chvíľočku na úvahu, ako to vlastne preciťujem ja sám, som si vlastne ani nemal čas uvedomiť.

Nebolo to stresujúce? Predsa len, ide o funkciu, ktorá so sebou nesie veľkú zodpovednosť. Nemali ste pocit strachu?
V podstate, keď prejdete prokurátorskou prácou, tak často krát je prokurátor tak kdesi na pomedzí policajta, policajnej práce, ktorý je v úplnom kontakte s tými najsurovejšími prejavmi v živote pokiaľ ide

o trestné právo, a súdom, kde je to také trošku uhladenejšie, kde sudca vystupuje na pojednávaní v talári, kde sa predkladajú už len fakty, argumenty, kde to nie je také surové a brutálne ako v teréne. Takže už to svojím spôsobom človeka vyškolí a pripraví na pozíciu sudcu. Myslím si, že často krát je práve práca prokurátora náročnejšia ako práca sudcu, ktorý sedí za stolom a viac rozhoduje. V zásade si však myslím, že som bol na prokuratúre dostatočne dobre pripravený na pozíciu sudcu.

Ako sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa venujete trestnému právu. Mali ste niekedy pochybnosti o tom, či byť sudcom, zaradeným do trestnoprávneho kolégia je ten správny smer, ktorým sa máte uberať?
Mal som možnosť, síce nechcene, konfrontovať si to s prácou sudcu na správnom kolégiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Utvrdilo ma to, že som dobre zaradený, aspoň pokiaľ teda ide o moje vízie a moje predstavy určite. Pokiaľ ide o predstavy môjho zamestnávateľa, to musí posudzovať on pri mojom hodnotení a pri previerkach mojich spisov. Ale pokiaľ ide o mňa, som 100 % presvedčený, že to trestné je

najlepšie, aj keď zas na druhej strane musím priznať, že nároky na zdravie, najmä na duševné zdravie, to vypätie, je ďaleko menšie u sudcov iných kolégií. Už samotné čítanie spisu, skutku, jeho kvalifikácie, postoj týchto ľudí a podobne, vyvolávajú určité emócie, určité tlaky v organizme každého človeka, ktorý nie je úplne bezcitný. Myslím si, že žiadny človek nie je úplne necitlivý, aby sa ho to nejakým spôsobom nedotýkalo, aby sa to nedotýkalo jeho vnútorného prežívania. Nároky na prácu trestného sudcu sú preto podľa môjho názoru z psychického hľadiska väčšie, ako u sudcu dajme tomu na správnom, občianskom alebo obchodnom kolégiu. Ale aj napriek tomu si myslím, že som si vybral dobre.

Boli ste prvým zástupcom Slovenskej republiky, ktorý pôsobil v Jednotke Európskej únie pre justičnú spoluprácu. Čo Vám po profesionálnej stránke prinieslo pôsobenie v tejto Jednotke?
Predovšetkým poznanie, že ľudia z rôznych právnych systémov, z rôznych spoločenských usporiadaní, z rôznych kultúr, možno z rôznych náboženstiev, societ, sa dokážu dohodnúť a nájsť k sebe cestu, porozumieť si, i pri tak komplikovaných veciach ako sú trestné činy a závažné trestné činy. Keď sme pracovali ako kolégium Eurojustu, kde bolo 28 ľudí zastupujúcich rôzne krajiny, tak ani rečová bariéra, kultúrna bariéra, pracovné problémy a podobne, neboli prekážkou v tom, aby sme sa dokázali dohodnúť na postupe riešenia prípadu. S týmto poznaním a presvedčením som prišiel sem a chcel som to odovzdať svojim kolegom a trošíčku aj preniesť do práce najvyššieho súdu. Druhý profit, ktorý som si z pôsobenia v Eurojuste priniesol bolo fantastické zlepšenie sa v anglickom jazyku. Angličtinu som sa učil 13 rokov, no žiaľbohu to nenechalo v mojej hlave také stopy, aké by malo. Asi mám slabšie nadanie na jazyky. Pôsobenie v Eurojuste mi však pomohlo ukotviť v sebe angličtinu do takej miery, že keď ma dnes niekto zastaví na ulici a osloví ma po anglicky, tak mu viem po anglicky odpovedať. Pre vyslanie a etablovanie sa v Eurojuste bolo nevyhnutné, aby som mal postavenie vyslanca alebo veľvyslanca. To bolo prínosom trošku mimo rámca profesie, bolo to také poznanie, ktoré už asi v živote mať nebudem. Nikdy som sa to však nesnažil zneužiť, či nadužívať, nepoužíval som napríklad diplomatický pas, aby som nemusel čakať v kolóne áut na colnici, keď sme s rodinou dochádzali do republiky, či pri kontrolách na letisku.

Byť sudcom je náročné po všetkých stránkach. Ako ste dokázali zlúčiť Váš profesionálny a súkromný život?
No, spočiatku mi to nešlo, o čom svedčia moje dve stroskotané manželstvá do veku 30 rokov. Našťastie, teraz som už vyše 20 rokov ženatý. V mojej manželke som našiel oporu a aj človeka, ktorý chápe tieto moje špecialitky, že dajme tomu, keď rozhodujeme o veciach, prídem domov neskôr, že si potrebujem s kolegami niekam zájsť a vyventilovať trošku to akési napätie z pojednávania, alebo z prežitia toho prípadu. Takže mám veľmi tolerantnú partnerku aj syna, ktorého máme spoločného, lebo každý má z predchádzajúcich manželstiev deti, takže dohromady je ich dosť. Manželka mi spolu so synom vytvára veľmi dobré prostredie pre moje povolanie, čím sú mi nápomocní.

Ako vyzerajú Vaše voľné chvíle? Akým spôsobom trávite voľný čas?
Do roku 2009 sme mali taký pekný zvyk v rodine, chodievali sme v sobotu alebo v nedeľu vždy do prírody na celý deň. V 2009 som už mal dosť staručkého otca, potreboval intenzívnejšiu opateru, tak som sa sústreďoval skôr na neho. Otec mi daroval chalupu, jeho rodičovský dom, dreveničku medzi Donovalmi a Ružomberkom. V roku 2011 som sa chcel otcovi hrdo pochváliť, že mi daroval majetok a ja ho zveľadím. Začal som s rekonštrukciou a asi po týždni ako som tam bol, mi zavolala manželka, že sa otec necíti dobre, jeho zdravotný stav bol vážny. Otec odišiel z tohto sveta v podstate v čase, keď som začal s prácami, ešte som mu nič nestihol ukázať. Odvtedy na rekonštrukcii chalupy stále pracujem. Nemám akosi šťastie na elektrikárov a vodárov. Nakoniec sme sa rozhodli s najmladším synom, Petrom, že si budeme tie veci, ktoré sme si inak mysleli, že ako intelektuáli nedokážeme, robiť sami. Pracovali sme s drevom, obkladmi... Takže to je už šesť rokov výplň môjho celého voľného času.

Takže sa zdokonaľujete aj v manuálnej práci?
Až to je hnané do takých extrémov, že mi vlastný syn pred rokom, či dvomi povedal: „Tatko, my sme kedysi chodili na túto chalupu aj oddychovať. Aj sme išli na Prašivú, aj sme chodili na huby, išli sme sa pozrieť na jelene.... teraz už len prídeme, prezlečieme sa do montérok a pracujeme."

Dokážete sa vo voľných chvíľach úplne odreagovať, alebo napriek tomu, že máte voľnú chvíľu, aj tak skôr či neskôr začnete myslieť na nejaký prípad, ktorý aktuálne riešite?
Keď som sem prišiel, mal som takých 33 – 34 rokov a obdivoval som, keď starší kolegovia rozprávali o tom, ako sa uprostred noci, či počas prechádzky s rodinou, zrazu strhli, lebo im napadla nejaká myšlienka súvisiaca s prípadom, či problémom, ktorý práve riešili. Myšlienku si potom rýchlo zapísali, aby na ňu nezabudli. Teraz sa to začína stávať už aj mne. Zaoberám sa nejakým problémom, potom prejdem do inej spoločnosti, bavím sa o iných, než trestných veciach a keď prídem domov, uložím sa do postele a zaspím, zrazu sa zobudím na nejakú myšlienku. Zatiaľ som bol ale vždy lenivý, nemal som na nočnom stolíku papier, myšlienku som si nezapísal a na druhý deň som si už na ňu nespomenul. Fakt je, že som to už zopár krát oľutoval, lebo človeku počas spánku, či keď oddychuje, skutočne napadajú tak geniálne myšlienky, tak hladko plynúce, že naozaj ich už len nahrať na diktafón, či zapísať na papier a na druhý deň ako by ich našiel.

Funkcia sudcu so sebou nesie predovšetkým veľkú zodpovednosť. Je možné načrtnúť obraz sudcu, prípadne priority a hodnoty, ktorých by sa mal sudca pri výkone funkcie pridržiavať?
Pre mňa je najdôležitejšie, aby bol sudca človekom s veľkým Č. Ako pri každej ľudskej činnosti, tu zvlášť, pretože sudca pracuje s ľuďmi a ľudskými osudmi. Je dôležité, aby sa vedel vžiť do pozície páchateľa trestného činu, aj do jeho psychiky. Zároveň je dôležité, aby sa sudca vedel vžiť takisto aj do polohy obete a s rozumom, ale aj s citom, skĺbiť a vytvoriť nejaký výsledok daného prípadu, ktorý nebude pomstou, revanšom a penou na ústach, ale bude rozumným východiskom pre spoločnosť, ktorá z tohto výsledku pochopí, že skutočne ide o potrestanie človeka za nejaký zlý skutok a nie o to, aby bol bičovaný, trestaný a nadosmrti označovaný ako nepriateľ štátu, ktorý sa už nesmie do spoločnosti naspäť včleniť.

Text: Jana Píšová
Foto: Boris Urbančík

JUDr. Peter Paluda

narodený 27 . septembra 1959

Vzdelanie:
1978 – 1982 Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta
1974 – 1978 Gymnázium Metodova, Bratislava

Profesionálne pôsobenie:
júl 2016 – súčasnosť
predseda senátu, Najvyšší súd Slovenskej republiky
september 2011 – jún 2016
sudca, Najvyšší súd Slovenskej republiky
september 2009 – september 2011 dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu
august 2007 – september 2009
sudca, Najvyšší súd Slovenskej republiky
máj 2004 – júl 2007
národný člen SR, Eurojust
máj 1994 – apríl 2004
sudca, Najvyšší súd Slovenskej republiky
jún 1987 – máj 1994
prokurátor, Generálna prokuratúra, Bratislava
február 1987 – máj 1987
prokurátor, Krajská prokuratúra, Banská Bystrica
jún 1985 – máj 1987
prokurátor, Okresná prokuratúra, Banská Bystrica
august 1982 – máj 1985
právny čakateľ, Okresná prokuratúra, Banská Bystrica

Procesné aspekty práva účastníka na primeranú dĺžku súdneho konania pred Všeobecným súdom Európskej únie

JUDr. Ivan Rumana

JUDr. Ivan Rumana, pôsobiaci ako predseda senátu na správnom kolégiu Najvyššieho súdu SR, sa v období od 1.9.2015 do 29.2.2016 zúčastnil dlhodobej stáže na Súdnom dvore Európskej únie v rámci programu výmeny justičných autorít, organizovaného Európskou justičnou sieťou v Bruseli (EJTN). Svoje pôsobenie nám priblížil týmto odborným príspevkom.

Jedným z aspektov, s ktorým sú konfrontované národné súdy je zaťaženosť súdneho systému množstvom podávaných žalôb, a táto skutočnosť sa prejavuje na dĺžke súdneho konania. Žalobcovia, ako dotknuté subjekty sa v prípadoch svojho neúspechu v základnom konaní pokúšajú kompenzovať vzniknuté ujmy cez žaloby na neprimeranú dĺžku súdneho konania. Tomuto typu žalôb sa nevyhol ani Všeobecný súd Európskej únie. Žaloby smerovali proti Európskej únii ako subjektu práva. Spornou však bola právna otázka, či Európska komisia, alebo Súdny dvor budú zastupovať Európsku úniu ako žalovaného.

Z vecí, ktoré boli pridelené do kabinetu môjho sudcu, patrilo i odvolanie proti procesnému uzneseniu Všeobecného súdu Európskej Únie zo dňa 06.01.2015 T-479/14, ktorým súd odmietol námietku neprijateľnosti žaloby vznesenú Súdnym dvorom v zastúpení Európskej únie. Odvolanie bolo evidované ako vec **C- 71/15P Kendrion proti Európskej únii**. Písmeno „P“ na konci spisovnej značky znamená odvolanie – opravný prostriedok franc. „ Pourvoi“. Súdny dvor Európskej únie v danej veci vykonával svoju pôsobnosť ako odvolací súd, v ktorej veci Všeobecný súd bol prvostupňovým súdom. Uznesením C-71/15P Súdny dvor pripustil späťvzatie odvolania a odvolacie konanie v našom ponímaní bolo samosudcom zastavené s tým, že každý z účastníkov znáša svoje vlastné trovy konania. Uznesenie je uverejnené na stránke www.curia.eu, a je veľmi stručné. Na prvý pohľad nič nenasvedčuje, že by išlo zásadnú právnu vec. Napriek tomu tento prípad môže slúžiť ako sprievodca procesným právom, ktorým sa spravuje konanie pred Súdnym

dvorom, a ktorý nám národným sudcom napovie, že Súdny dvor pôsobí na rovnakých procesných princípoch, ktoré sme sa ako justiční čakatelia naučili ,a ktoré sa pre nás sudcov stali metódou práce. Sudca, na rozdiel od iných právnických profesií musí ovládať tzv. „ proces". Obdobne, ako v našom civilnom procesnom poriadku, sudca najskôr skúma tzv. procesné podmienky a to základného konania na Všeobecnom súde a procesné podmienky odvolacieho konania na Súdnom dvore. Až následne, po ich splnení sudca pristupuje k meritórnemu prejednaniu veci.

Základné skutkové údaje žaloby podanej žalobcom Kendrion N.V. proti Európskej únii na Všeobecnom súde: Kendrion žaloval Európsku úniu za vznik mimozáväzkovej zodpovednosti Európskej únie za prieťahy, neprimeranú dĺžku konania v jednej zo svojich vecí, ktoré sa týkali súťažného práva Európskej únie (rozsudok vo veci T-54/06). Už tu vidíme, že žaloby týkajúce sa „primeranej dĺžky súdneho konania" a s tým súvisiaci nárok na náhradu škody sa nevyskytujú iba na národnej úrovni, ale vzhľadom na zaťaženosť Všeobecného súdu Európskej únie sa tieto typy nárokov uplatňujú aj v oblasti práva Európskej únie. Práve zaťaženosť Všeobecného súdu bola i jedným z dôvodov jeho reformy, spočívajúcej v postupnom navýšení počtu o jedného sudcu za každý členský štát .

Po podaní žaloby spoločnosťou Kendrion proti Európskej únii v priebehu konania vyvstala zásadná právna otázka, ktorá inštitúcia bude Európsku úniu v týchto sporoch zastupovať. To znamená, či Európska únia bude zastupovaná Európskou komisiou, alebo Európska únia bude zastupovaná Súdnym dvorom Európskej únie. Išlo o zaujímavý procesný aspekt, bez vyriešenia ktorého konanie nemohlo pokračovať k meritórnym otázkam. Keďže žalobca Kendrion podal žalobu proti Európskej únii zastúpenej Súdnym dvorom Európskej únie, právne oddelenie súdneho dvora, procesne vykonávajúce úlohy zástupcu, vznieslo námietku neprijateľnosti žaloby franc. „irrecevabilité" s tým, že ide podľa ich analýzy žaloba mala byť smerovaná proti Európskej únii v zastúpení Európskou komisiou.

Senát všeobecného súdu však zistil, že legislatívna úprava pasívnej legitimácie pre prípad mimozáväzkovej zodpovednosti za škodu spôsobenú neprimeranou dĺžkou konania je iba rámcová. Právnym základom nároku o veci samej bol iba článok Zmluvy o fungovaní Európskej únie „ZFEU" a zostatok právneho základu musel byť zisťovaný z judikatúry Súdneho dvora EÚ. S ohľadom na rozsudok Werhahn e. a. /Conseil, point 14 supra, EU:C:1973:121, point 7, z novembra 1989), ktorý stanovil základný princíp, že za Európsku úniu bude vo veci vždy konať ten orgán alebo inštitúcia, vo vnútri ktorého právna skutočnosť nastala, všeobecný súd vydal procesné rozhodnutie, že námietka neprijateľnosti vznesená Súdnym dvorom, ako účastníkom konania, sa zamieta.

Žalovaná Európska únia preto v zastúpení Súdnym dvorom Európskej únie podala opravný prostriedok proti tomuto uzneseniu Všeobecného súdu, o ktorom v odvolacom konaní bol príslušný rozhodovať Súdny dvor Európskej únie v konaní C- 71/15P.

Paradoxne Súdny dvor Európskej únie bol odvolacím súdom v právnej veci, v ktorej Súdny dvor súčasne vystupoval ako zástupca žalovanej strany. Tu sa prejavil významný princíp, ktorý je ustálený i v konaní pred národnými súdmi, že sudcovia v senátoch vykonávajú svoju rozhodovacia činnosť ako nezávislí sudcovia. Súdny dvor je navonok reprezentovaný jeho prezidentom, ktorý nebol členom senátu, ktorý prejednával tento spor. Princíp nestrannosti a nezávislosti bol preto dodržaný.

Je potrebné povedať, že po vykonaní analýzy na ktorej som mal možnosť sa podieľať, Súd-

ny dvor EU ako procesná strana vzal späť podané odvolanie a uznesením vo veci Kendrion C-71/15P bolo odvolacie konanie zastavené v dôsledku späťvzatia odvolania. Zastavením odvolacieho konania bola implicitne potvrdená správnosť napadnutého uznesenia Všeobecného súdu zo dňa 06.01.2015 T-479/14, že pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu spôsobenú prieťahmi na Súdnom dvore EU, pasívne legitimovaná Európska únia bude zastúpená Súdnym dvorom EU. Ďalší procesný aspekt z toho vyplynul následne, že Európska komisia má v týchto sporoch postavenie samostatného vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Európskej únie, zastúpenej Súdnym dvorom Európskej únie.

Po vyriešení tejto otázky vec bola vrátená Všeobecnému súdu na pokračovanie v konaní. Rozsudkom zo dňa 1.februára 2017 spis. zn. T-479/14 Všeobecný súd priznal žalobcovi náhradu škody 588769,18€ spôsobenej porušením práva na rozhodnutie veci súdom v primeranej lehote a vo zvyšku nároku žalobu zamietol. Súčasne priznal náhradu nemateriálnej ujmy 6000€. Rozsudok je publikovaný na stránke www.curia.eu.

Text: JUDr. Ivan Rumana

Foto: JUDr. Ivan Rumana

JUDr. Ivan Rumana

narodený 1969

v roku 2005 bol preložený na NS SR z Krajského súdu v Žiline

je predsedom 3.senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu

Spoluautor publikácií: „Judikatúra vo veciach daňového práva“ 2013, „Judikatúra vo veciach slobodného prístupu k informáciám“ 2014 a „Správny súdny poriadok – komentár“ 2016

ako externý pedagóg na Justičnej akadémii zdieľa svoje poznatky s kolegami

JUDr. Michal Kučera

Téma transparentnosti je nevyčerpateľným zdrojom diskusií. Pri príležitosti uplynulej konferencie „Limity transparentnej justície“ nám poskytol svoj pohľad na niektoré otázky s ňou spojené JUDr. Michal Kučera, právnik Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej aj „európsky súd“ alebo „štrasburský súd“).

Ako vnímate „limity transparentnej justície“ z pozície Vášho pôsobenia na európskom súde?

Z pohľadu môjho doterajšieho, takmer 15-ročného, pôsobenia v tejto inštitúcii môžem povedať, že v prostredí európskeho súdu predstavuje transparentnosť východisko a základnú líniu. Toto prostredie je transparentné od počiatku, čo vyplýva priamo z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozn. autora: ďalej aj „európsky dohovor“ alebo „dohovor“). Ten vo svojom článku 40 ustanovuje, že pojednávania pred súdom sú verejné, a rovnako verejný je aj obsah spisu európskeho súdu. Teda ktokoľvek môže prísť bez akejkoľvek potreby preukazovať sa právnym dôvodom alebo záujmom, a môže sa zúčastniť pojednávania a oboznámiť sa s obsahom ľubovoľného spisu. Toto základné východisko je jednak v pasívnej polohe, teda že štrasburský súd umožňuje uvedený prístup, a jednak v polohe aktívnej, že sa náš súd snaží sprístupňovať informácie o svojej činnosti a rozhodovacej praxi tak, aby to prijímateľovi tejto informácie umožnilo čo najlepšie pochopiť obsah pravidiel obsiahnutých v dohovore, a v nadväznosti na to sa nimi riadiť, a tým dohovor prenášať do života. Z tohto základného východiska sú samozrejme výnimky, teda vylúčenie prístupu k niektorým informáciám a dokumentom, ako napríklad k interným materiálom súdu, ktoré sú súčasťou analytického procesu, rozhodovania, či deliberácií súdu, dokumenty týkajúce sa prebiehajúceho rokovania o zmierlivom urovnaní sporu a iné. Transparentnosť vyplývajúca z prístupu k informáciám a dokumentom o činnosti štrasburského súdu, a o konaní pred ním, predstavuje podľa môjho názoru aj záruku riadneho konania pre strany samotné, a má ešte aj ďalší rozmer. Keďže je súd financovaný z verejných prostriedkov a poskytuje za ne formu služ-

by, má zodpovednosť svoju kapacitu využívať najefektívnejším možným spôsobom. Transparentnosť je dôležitá z pohľadu možnosti kontrolovať efektivitu činnosti súdu zvonka, a vytvára tým zdravý tlak na túto efektivitu vnútri.

Ako sa pristupuje napríklad k žiadosti o ochranu súkromia?

Ochrana súkromia má opäť svoj základ priamo v dohovore, konkrétne v jeho článku 8. Štrasburský súd vie poskytnúť ochranu súkromia sťažovateľa alebo tretej osoby formou anonymizácie sťažnosti a vylúčenia prístupu verejnosti k spisu určitej sťažnosti. V prípade anonymizácie je sťažovateľ voči verejnosti identifikovaný len písmenom X alebo iniciálami mena, zatiaľ čo v prípade zneprístupnenia spisu sa rozhodne, že verejnosť nemôže nahliadnuť do daného spisu alebo niektorej jeho časti. Záujem na anonymizácii sťažnosti sa zakladá na podobných kritériách ako posúdenie, či má byť spis v režime dôvernom alebo nie. Tento záujem sa stretá so záujmom verejnosti na prístupe k informáciám, a vyhodnotenie tohto stretu prináleží súdu s ohľadom na okolnosti každého daného prípadu. Moja skúsenosť je taká, že štrasburský súd je pomerne ohľaduplný k záujmom a obavám osôb, súkromie ktorých je v súvislosti s konaním pred súdom dotknuté. Nezriedka ochranu súkromia sťažovateľovi poskytne európsky súd i z vlastnej iniciatívy, obzvlášť pokiaľ ide napríklad o maloleté deti, obete trestného činu, inak znevýhodnené osoby, alebo údaje súvisiace s osobnou integritou človeka. Podľa mojej skúsenosti v týchto otázkach panuje všeobecná nekomplikovaná zhoda a nestretol som sa so žiadnym problémom s tým spojeným. Azda i preto, že uvedenú ochranu vie európsky súd poskytnúť bez toho, aby bola na úkor transparentnosti procesu. Okrem iného sa to v praxi odráža i v tom, že pri prezentácii faktov v rozhodnutí súdu (ktoré je vždy verejné) je tendencia podchytiť len skutočnosti, ktoré sú pre toto rozhodnutie priamo relevantné bez toho, aby sa uvádzali citlivé osobné údaje, ktoré pre rozhodnutie súdu rozhodujúce nie sú.

Nedá mi v tomto smere nespomenúť rozhodnutia (všeobecne známe), ktoré sa často a pravidelne aplikujú v súdnej praxi, známe pod menom sťažovateľa/sťažovateľky. Ako vníma-

te „štandard“ označovania rozhodnutí európskeho súdu menom, resp. priezviskom sťažovateľa, z pohľadu ochrany súkromia?

Práve uplynulá konferencia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozn. autora: ďalej aj „najvyšší súd“) o limitoch transparentnej justície pre mňa odhalila principiálne rozdiely vo význame a vnímaní tejto otázky. Označovanie sťažností pred európskym súdom sa spravuje internými smernicami. V zásade ide o označenie „meno priezvisko (alebo názov) proti Slovensku“, čo podľa mojej skúsenosti nepredstavuje „tému“. V konaní pred európskym súdom je totiž pre každého dopredu známe, že jeho rozhodnutia sú verejnosti prístupné a označené uvedeným spôsobom. Tento štandard má dôvody, o ktorých sme už hovorili, a pokiaľ má sťažovateľ silnejšie dôvody na ochranu svojho súkromia, má rovnako dopredu známu možnosť požiadať o jeho ochranu. O tom, že takáto identifikácia sťažností nepredstavuje v konaní pred európskym súdom skutočný problém svedčí azda i to, že žiadosti o ochranu súkromia anonymizáciou alebo zneprístupnením spisu sú podľa mojich skúseností zriedkavé, rovnako ako žiadosti tretích osôb o nahliadnutie do spisu.

I keď je význam anonymizácie zrejme obdobný, tak z pohľadu národných súdov, ako aj z pohľadu európskeho súdu, predsa len ako vyzerá anonymizácia na európskom súde?

Tu by som to videl v rovine formálnej a praktickej. V tej formálnej každá sťažnosť má svojho sudcu spravodajcu. Je to jeden z členov súdu, sudca, ktorý je zodpovedný za spracovanie sťažnosti, a ktorý v procese jej spracovania rieši aj otázku anonymity a dôvernosti spisu, a to či už z podnetu strany alebo z vlastnej iniciatívy. Sudca spravodajca túto možnosť zváži, a ak uzná za vhodné sa odkloniť od štandardnej línie verejnosti, urobí v tej veci návrh, o ktorom rozhodne predseda sekcie. Európsky súd má 47 sudcov rozdelených do 5 sekcií. Každá z nich má svojho predsedu a je jeho právomocou, aby o takej otázke rozhodol. Keď sa žiada dôvernosť spisu, predseda sekcie sa automaticky zaoberá aj otázkou, či by logickým následkom rozhodnutia o dôvernosti spisu nemala byť aj anonymita sťažnosti a naopak. Ak sa takéto rozhodnutie prijme, nasleduje rovina praktická, v ktorej je sťažnosť, okrem svojho čísla, ďalej vedená pod už spomenutými skratkami. Tak sa ďalej označuje vo všetkých dokumentoch súdu a z administratívneho hľadiska tiež v komunikácii s vládou štátu, proti ktorému sťažnosť smeruje. Tu však platí, že dotknutej vláde musí byť totožnosť sťažovateľa známa, aby mohla identifikovať konanie, problém, a vôbec sa k sťažnosti vyjadriť. V rozsudku súdu je potom uvedené, že bolo rozhodnuté o anonymite sťažnosti, neuvádza sa teda meno sťažovateľa, a nasleduje samotný text rozhodnutia. V tomto smere je azda určitá odlišnosť od národného systému v tom, že v texte rozsudku štrasburského súdu sa mená sťažovateľa, resp. iných osôb v zásade nepoužívajú. Hovorí sa len o „sťažovateľovi“, a o iných subjektoch len genericky ako napr. o „žalobcovi“, „spoluobvinenom“, či „dieťati“. Anonymizácia tak nepredstavuje technickú prekážku. Jednoducho sa meno sťažovateľa v úvode rozsudku nahradí skratkou, a v zásade nie je v jeho texte potrebné niečo povedzme „začierňovať“.

V tejto súvislosti považujem za dôležité, aby právne posúdenie veci v rozhodnutí európskeho súdu bolo ukotvené vo faktoch takým spôsobom, aby ten, kto ho číta, dokázal spojiť relevantné fakty s právom a záverom. To mu umožní správne aplikovať princípy vyplývajúce z rozhodnutia, ak sa v budúcnosti stretne s prípadom fakticky podobným. Na to, aby sa na základe rozhodnutia dal urobiť primeraný záver vo vzťahu k podobnému prípadu nie je identita dotknutých subjektov nevyhnutne potrebná. Veď pokiaľ ide o susedský spor alebo medzinárodný únos dieťaťa, rozhodujúce je, že sa prípad dotýka suseda alebo dieťaťa, a nevidím problém o tom v rozsudku referovať v týchto kategóriách. Ten kto ho koncipuje má vo veci istú autonómiu a súd má prerogatívu ho formulovať ako uzná za vhodné. Podstatné je, že rozhodnutie obsahuje všetky elementy, ktoré sú potrebné, a zároveň sa nezasiahne zbytočne do života tretích strán.

Stretli ste sa v praxi s nejakým problémom, resp. zaujímavosťou v súvislosti s anonymitou veci?

Zaujímavá je retrospektívna situácia, keď dôvody na ochranu súkromia nastanú alebo sa zistia až po tom, ako je sťažnosť rozhodnutá a existuje o nej rozsudok, ktorý je súčasťou verejne dostupnej elektronickej databázy rozhodnutí európskeho súdu HUDOC, a zároveň ten rozsudok bol ďa-

lej publikovaný alebo sa o ňom už verejne písalo či hovorilo. Taká situácia môže nastať, ak celé konanie prebehne v štandardnom režime, a až po rozhodnutí súdu sa zistia alebo nastanú okolnosti, ktoré síce nemenia nič na rozhodnutí, ale poukazujú na citlivosť problému pre sťažovateľa, a odôvodňujú ochranu jeho súkromia. Tu sa už ale niektoré následky nedajú zvrátiť. Európsky súd síce dokáže spätne rozhodnúť o anonymite sťažnosti, a v nadväznosti na to upraviť jej označenie vo svojom rozhodnutí, tlačových vyhláseniach, či akýchkoľvek iných dokumentoch. Avšak, ak sa o danom prípade už publikovali články v tlači, v ktorých bol sťažovateľ identifikovaný, to je už mimo kontroly európskeho súdu, a potom môže byť legitímna úvaha o tom, aký zmysel má anonymizovať sťažnosť, ak totožnosť sťažovateľa je už verejnosti známa.

Špeciálna situácia môže tiež nastať pri extradícii do vlastného štátu, ak dožadujúci štát je stranou európskeho dohovoru, a vyžiadaná osoba uplatní proti dožiadanému štátu sťažnosť pred súdom a domáha sa vydania predbežného opatrenia zakazujúceho vydanie do skončenia štrasburského konania. Takéto situácie sa typovo spájajú najmä s námietkami, že ak by došlo k vydaniu, sťažovateľ by v dožadujúcom štáte bol podrobený neľudskému zaobchádzaniu, na zamedzenie čoho k vydaniu nemá dôjsť. Tu môže mať sťažovateľ legitímny záujem na tom, aby sa dožadujúci štát nedozvedel jeho totožnosť, keďže by v ňom mohli hroziť perzekúcie voči jeho príbuzným. Problém spočíva v tom, že v zmysle európskeho dohovoru sa sťažnosť zasiela na vyjadrenie zmluvným stranám dohovoru, občanom ktorých je sťažovateľ. Automaticky tak dôjde k upovedomeniu daného členského štátu, že predmetom konania pred európskym súdom má byť vec jeho občana. V zásade by to malo slúžiť na podporu tej sťažnosti, avšak tu (v modelovom príklade) vzniká paradoxná situácia, že štát pôvodu sa vyjadrovať nebude, alebo sa vyjadrí proti záujmom svojho občana, lebo nemá dôvod podporovať ho, keďže tento občan vlastne pred európskym súdom brojí proti svojmu štátu. Tu zrejme nie sú ich záujmy v jednej rovine, ale sú logicky, ako z povahy veci vyplýva, v opozícii a v takých prípadoch európsky súd môže rozhodnúť, že štát občana nebude upovedomený, a je namieste rozhodnúť aj o anonymite jeho sťažnosti.

Ako vnímate, z pohľadu efektivity vo vzťahu k národným súdom, nástroje transparentnosti európskeho súdu?

Európsky súd má transparentnosť vo svojej samotnej podstate. To má svoje vyjadrenie vo vzťahu k jednotlivým konaniam, a tiež vo vzťahu k rozhodovacej praxi v širšom zmysle. Ide o to, že európsky súd má snahu, a podľa môjho názoru aj povinnosť, uľahčovať verejnosti a národným súdom riadiť sa právom dohovoru a aplikovať ho. To vyplýva z princípu subsidiarity, na základe ktorého je primárne vecou národných inštitúcií a súdov, aby dohovor aplikovali. Subsidiárna funkcia európskeho súdu spočíva v tom, že vstupuje do diania, len ak sa na národnej úrovni z rámca dohovoru vybočí. V uvedenom vzťahu je národný sudca prirodzene lepšie vybavený na posúdenie skutkových otázok a otázok výkladu a uplatnenia národného práva, ako sudca medzinárodný. Ak prípad rozhodne v rámci vyplývajúcom z dohovoru, k implementácii dohovoru dôjde už na národnej úrovni, čo je pre dotknutých rýchlejšie a lacnejšie, a odbremeňuje to štrasburský súd, čo mu zasa umožňuje sústreďovať svoje zdroje na podstatu svojho poslania. Národné súdy tak majú privilégium a povinnosť aplikovať dohovor v „prvej línii“, a európsky súd ich v tom usmerňuje. Používa sa na to pojem „dialóg sudcov“, a jeho predpokladom je, že rozhodovacia prax štrasburského súdu bude nielen prístupná (ako súčasť transparentnosti), ale aj zrozumiteľná a konzistentná.

Jedným z nástrojov európskeho súdu na podporu tohto dialógu je Sieť vysokých súdnych inštancií (superior courts network), ktorá prepája (do siete prihlásené) vysoké súdne inštancie členských štátov. Vznikla v roku 2015 a má formu akéhosi virtuálneho fóra, spravovaného európskym súdom, prostredníctvom ktorého majú zúčastnené národné súdy možnosť si s európskym súdom vymieňať informácie o vývoji rozhodovacej praxe, o tom aký typ precedensu sa vzťahuje na určitý typ faktickej situácie, a podobne. Na jednej strane tak národné súdy môžu od európskeho súdu dostať určité usmernenia v konaní, ktoré pred nimi práve „beží“, s cieľom predísť rozhodnutiam nekompatibilným s dohovorom. Na strane druhej, tento nástroj slúži európskemu súdu, keď sa od zúčastnených národných súdov očakáva napríklad príspevok do komparatívnych rešerší, na základe súdom položených otázok o národnom práve a praxi v určitej oblasti.

Na daný účel existuje ďalší nástroj, ktorý je však zatiaľ len v teoretickej rovine. Je to nástroj predvídaný protokolom 16 (ktorý tvorí doplnok európskeho dohovoru). Ten sa nazýva aj „Protokolom dialógu“, a jeho zmyslom je založiť novú právomoc európskeho súdu, spočívajúcu v možnosti národného súdu v „živom“ konaní požiadať európsky súd o formálne stanovisko k zásadným otázkam výkladu a uplatnenia dohovoru. Takéto stanovisko je síce nezáväzné, no je verejné, a je výsledkom rozhodovacej činnosti súdu. Tým sa tento inštitút odlišuje od siete vysokých súdnych inštancií, ktorá je neverejného a pracovného charakteru. Protokol však zatiaľ nie je účinný, keďže nebola zavŕšená jeho ratifikácia potrebným počtom členských štátov.

Ktoré nástroje sú ďalej významnými zvnútra európskeho súdu, resp. z procesného hľadiska?

Súčasťou transparentnosti je aj to, že ak nie je daný zjavný dôvod, na základe ktorého by sťažnosť bola bez potreby hlbšej analýzy neprijateľná, a je teda minimálne potenciál, že môže byť prijateľná, okrem notifikácie takejto sťažnosti dotknutej vláde sa všetky takéto sťažnosti zverejňujú na webovej stránke európskeho súdu so stručným popisom faktov a identifikáciou sťažovateľa, a toho, na čo sa sťažuje. To umožňuje tretím stranám (napríklad inštitúcie, ktoré majú v danej oblasti špeciálnu expertízu, združenia, ktoré sa zaoberajú dotknutou témou, prípadne iné dotknuté subjekty) sa prihlásiť do konania ako tretie strany a požiadať o možnosť sa k veci vyjadriť.

Pod kategóriu transparentnosti by som zaradil aj nedávno spustený nástroj na webovej stránke európskeho súdu, ktorý umožňuje každému, kto dokáže identifikovať sťažnosť jej číslom, dozvedieť sa, v akom štádiu sa konanie o sťažnosti nachádza. A taktiež by som sem zaradil princíp verejnosti pojednávaní európskeho súdu.

Do akej miery využíva verejnosť túto možnosť?

Vzhľadom na ich veľký význam, pojednávania európskeho súdu nezriedka vzbudzujú záujem verejnosti i médií. Takisto bývajú súčasťou programu vzdelávacích podujatí národných sudcov, prokurátorov, či advokátov a predmetom záujmu akademických, či iných exkurzií na pôde súdu. Pokiaľ kapacita pojednávacej miestnosti európskeho súdu neumožní niekomu osobnú účasť, je možné pojednávanie sledovať prakticky naživo na jeho webovej stránke. Keďže sú pojednávania nie-

len vysielané, ale aj nahrávané, verejnosť si ich tam môže taktiež pozrieť spätne.

Treba však povedať, že pojednávania pred európskym súdom sú pomerne zriedkavé, a konania pred ním prebiehajú v zásade v písomnej podobe. Treba brať do úvahy, že štrasburský súd sa štandardne do prípadu dostane, až keď už prebehli všetky domáce inštancie, kde faktické a právne otázky boli už spravidla podchytené, a nie je už nevyhnutné niečo objasňovať pojednávaním. Ak sa však pojednávanie výnimočne koná, je na 99,9 % verejné.

Ak sa ešte trochu vrátime, spomínali ste ako jeden z hlavných nástrojov transparentnosti aj sprístupňovanie rozhodnutí a snahu o zrozumiteľnosť rozhodovacej praxe. Ako sa táto nie práve najľahšia úloha napĺňa?

Práve pri sprístupňovaní rozhodnutí v čo najzrozumiteľnejšej forme tvorí európsky súd obrovskú pridanú hodnotu svojimi systematickými postupmi, nástrojmi a celými oddeleniami, ktoré sa venujú prehľadu a analýze rozhodovacej praxe súdu. Výsledok tohto procesu potom slúži jednak pre orientáciu európskeho súdu samotného, a tiež odbornej i širokej verejnosti k jednoduchšiemu pochopeniu základných princípov rozhodovacej praxe v jednotlivých otázkach.

Zaviesť systém je veľmi dôležité, najmä pri takej rozsiahlej matérii, akou je rozhodovacia prax európskeho súdu. Na pochopenie problému je podľa mňa dôležité si pripomenúť rozdiel medzi prostredím písaného práva, v ktorom je precedens len akýmsi doplnkovým prvkom, a prostredím európskeho súdu, ktoré je síce tiež založené na písanom práve - európskom dohovore ako tzv. právotvornej zmluve - ale prevažná väčšina matérie práva európskeho dohovoru vychádza z rozhodovacej praxe súdu. Tá pozostáva doslovne zo státisícov rozhodnutí za desaťročia existencie európskeho dohovoru. Pri takom mimoriadnom množstve rozhodnutí je nemožné a neúčelné poznať ich všetky, a podstatné je poznať princípy, na ktorých je tá prax postavená, resp. aké z nej vyplývajú. Obrazne povedané, je potrebné, aby niekto iný tie státisíce rozhodnutí preštudoval, a pretransformoval ich do zrozumiteľne vyjadrených zovšeobecňujúcich princípov, ktoré sú ich spoločným menovateľom. A práve toto je oblasť, na ktorú európsky súd a jeho kancelária sústredí významnú časť svojich zdrojov. Výsledkom tejto snahy sú analýzy, príručky, prehľady, a iné materiály, s rôznou úrovňou odborného alebo populárneho vyjadrenia, ktoré sú voľ-

ne dostupné na webovej stránke súdu.

V tejto súvislosti sa opäť dostávame k problematike rozpočtu. Európsky súd môže tejto agende venovať iba toľko rozpočtových zdrojov, koľko má, a zároveň musí pri tom dbať na rozumnú rovnováhu vo vzťahu k hlavnému predmetu jeho činnosti, ktorým je výkon rozhodovacej právomoci.

Na začiatku rozhovoru ste uviedli, že konferencia Vám odhalila rôznorodé vnímanie témy transparentnosti. Diskusia na túto tému ešte zrejme ani zďaleka nie je uzatvorená (aj vzhľadom na Vami spomenutú rôznorodosť), snáď na jej prospech a k napredovaniu v tejto oblasti. Vidíte priestor, resp. vnímate nejaké prostriedky, ktoré možno za tým účelom využiť?

Obojstranný dialóg, férová výmena informácií, a vzájomný rešpekt, to sú podľa mňa nástroje, prostredníctvom ktorých nastáva progres. Z môjho pohľadu bola uplynulá konferencia o limitoch transparentnej justície absolútne mimoriadnym prejavom týchto východiskových bodov. Vďaka svojej názorovej pestrosti, vyjadrenej zástupcami najvyšších súdnych autorít zúčastnených krajín, európskych súdov, a tiež sektorov exekutívneho, tretieho a vedeckého, mi umožnila rozšíriť si obzor a obohatiť sa o nové poznatky zo skúseností iných. Mám preto skutočne dôvod sa domnievať, že spoluprácou všetkých týchto sektorov sa zabezpečuje zlepšenie v oblasti transparentnosti a fungovania justície celkovo. Práve na platforme, akú poskytla táto konferencia, sa vytvára priestor na konfrontáciu jednotlivých pohľadov. Samozrejme, že je logické, že sú protichodné. Ale práve úprimná a otvorená komunikácia umožní zadefinovať, na čom sa dohodneme a na čom nie, a tým nasmerovať ďalšiu snahu na to, aby sme sa lepšie pochopili v rozdieloch, a niekam sa ďalej pohli. Myšlienka tejto konferencie mi potvrdila, že tu existuje skutočná vôľa hľadať a nachádzať riešenia. Z dlhodobého hľadiska sa situácia aj vďaka takýmto výmenám zlepšuje, o tom som pevne hlboko presvedčený, a ďakujem organizátorom konferencie (aspoň touto cestou), že mi umožnili nadobudnúť z tejto udalosti taký veľmi pozitívny dojem a náboj. Som presvedčený, že moje hodnotenie zdieľali aj predstavitelia najvyšších súdnych inštitúcií zúčastnených štátov a európskych súdov, a zároveň sa niečo krásne dozvedeli o Slovensku, a odniesli si skvelý pocit z tohto výnimočného podujatia svetovej úrovne.

TEXT: Slávka Viteková

FOTO: Michal Kučera a Ján Karaffa

* Vyjadrené odpovede predstavujú názory JUDr. Michala Kučeru. Nie nevyhnutne odrážajú názory alebo postoj iných osôb alebo inštitúcií

JUDr. Michal Kučera

Narodený 1975

Vzdelanie

2002 - Advokátska skúška

1998 (Mgr.), 2002 (JUDr.)- Právnická fakulta Univerzity Komenského

1996-1997 – výmenný pobyt - Právnická fakulta Brémskej univerzity (SRN)

letné kurzy - Erik Castrén inštitút medzinárodného práva a ľudských práv (Fínsko) (2013),

Xiamenská akadémia medzinárodného práva (ČĽR) (2010 a 2012

Haagska akadémia medzinárodného práva (2007),

London School of Economics (2005)

Pracovné skúsenosti

2001 – doposiaľ -Európsky súd pre ľudské práva (okrem 2008 a 2009),

právnik, spravodajca v zmysle článku 24 ods. 2 EDĽP, zodpovedný za chod slovenskej zložky Kancelárie ESĽP

2013 – doposiaľ - Disciplinárna komisia Rady Európy, zástupca tajomníka

september 2015 - Súdny dvor Európskej únie, individuálna stáž v kabinete sudcu

iná činnosť

- členstvo v Slovenskej spoločnosti pre medzinárodné právo, Francúzskej spoločnosti pre medzinárodné právo a Medzinárodnom inštitúte ľudských práv (René Cassin)

- príležitostná prednášková činnosť v Justičnej akadémii SR a inde

- príležitostná publikačná činnosť

Nad jedným rozhodnutím...

Rozhodnutím z **15. februára 2017 sp. zn. 2 Dso 5/2016** odvolací senát v zložení z predsedu JUDr. Stanislava Libanta a členov JUDr. Karola Poslucha, JUDr. Jozefa Švarca, JUDr. Ivana Kochanského a JUDr. Evy Behranovej (okrem iného) zamietol odvolanie predsedníčky Najvyššieho súdu, JUDr. Daniely Švecovej, v disciplinárnej veci týkajúcej sa sudcu JUDr. Š. H. z dôvodu, že disciplinárny návrh vo veci týkajúcej sa skutku právne posúdeného ako závažné disciplinárne previnenie (§ 116 ods. 2 písm. f/ zák. č. 385/2000 Z. z v znení neskorších predpisov predsedníčka najvyššieho súdu podala oneskorene (§ 131 ods. 4 citovaného zákona). Osvojil si tak názor disciplinárneho senátu prvého stupňa, ktorý rozhodnutím **z 13. mája 2016 sp. zn. 3 Ds 7/2015** zastavil disciplinárne konanie (§ 124 ods. 1 písm. .a/ citovaného zákona). Tento senát rozhodoval pod vedením predsedu senátu JUDr. Juraja Floroviča a členov JUDr. Mgr. Martiny Gajdošíkovej, PhD. A Mgr. Soni Pekarčíkovej

Obidva disciplinárne súdy vychádzali z názoru, že subjektívna lehota na začatie disciplinárneho konania v zmysle ustanovenia § 120 ods. 7 citovaného zákona začala predsedníčke najvyššieho súdu plynúť (ako subjektu oprávnenému podať disciplinárny návrh podľa § 120 ods. 2 písm. e/ citovaného zákona) už od vyhlásenia rozhodnutia, ktoré bolo dôvodom pre začatie disciplinárneho konania (t. j. vo veci vedenej na Najvyššom súdu S pod sp. Zn. 1 Tdo 8/2015), teda od 23. februára 2015. Na zdôvodnenie správnosti rozhodnutia súdy použili aj argumentáciu nachádzajúcu sa v rozhodnutí Ústavného súdu SR II ÚS 140/2011, z ktorej citovali nasledovnú pasáž: „Začatie plynutia subjektívnych lehôt nemôže závisieť od rozhodnutia oprávneného orgánu, ktorý môže navrhnúť disciplinárne konanie, pretože prípadná ľubovôľa oprávneného orgánu pri nakladaní so začiatkom subjektívnej lehoty, by mohla narušiť právnu istotu sudcov. Konkrétne, zákonná subjektívna a objektívna lehota sú vždy prekluzívnymi lehotami, ktoré oprávnený orgán nemôže predĺžiť. Inak, ľudovo povedané, určenie začiatku plynutie subjektívnej lehoty nie je a nemôže závisieť od svojvôle, či vnútorných pomerov oprávneného orgánu...

S takouto argumentáciou disciplinárneho senátu prvého stupňa a tiež aj odvolacieho discip-

linárneho senátu súhlasiť nemožno; je scestná a zameraná výlučne len na prihliadnutie jednej strany – disciplinárne stíhaného sudcu.

Vyššie citované rozhodnutia disciplinárnych senátov považujem za nesprávne a nenáležité. Dovolím si tiež konštatovať, že sú dokonca v zásadnom rozpore s platnou právnou úpravou, s doterajšou ustálenou judikatúrou, a pravdepodobne spôsobia aj značný prevrat a chaos v právnej vede.

V disciplinárnom konaní vedenom proti Š. H., ktoré prebehlo 15. februára 2017 mal disciplinárny senát posúdiť jedinú otázku spočívajúcu v tom, či predsedníčka NS SR podala disciplinárny návrh včas alebo oneskorene. Pre toto posúdenie bolo treba vysporiadať sa so základnou otázkou - s otázkou začiatku plynutia lehoty ustanovenej na podanie takéhoto návrhu. So všetkou zodpovednosťou si v tomto prípade dovoľujem tvrdiť, že návrh na disciplinárne konanie **nebol podaný oneskorene a rozhodnutie odvolacieho disciplinárneho senátu nie je správne.**

V zmysle právnej úpravy platnej v čase podania návrhu, návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať na disciplinárnom senáte do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa orgán oprávnený podať návrh, dozvedel o disciplinárnom previnení, najviac však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia ... (§ 120 ods. 7 citovaného zákona.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že právna úprava disciplinárneho konania upravuje dve lehoty na podanie disciplinárneho návrhu: je to lehota **subjektívna v trvaní šesť mesiacov** a začína plynúť **odo dňa, kedy sa orgán oprávnený podať návrh dozvedel o disciplinárnom previnení** a lehota **objektívna v trvaní dvoch rokov a začína plynúť odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.** Počiatok týchto lehôt teda nie je rovnaký.

Vo veci, ktorá bola dôvodom na podanie disciplinárneho návrhu bolo svojvoľné rozhodnutie sudcu Š. H., ktoré predsedníčka NS SR hodnotila za také, ktoré je v rozpore s právom a bol ním spôsobený obzvlášť závažný následok.

Tento dôvod nemohla zistiť skôr, než bol rozsudok vo veci vyhotovený a dodaný do kancelárie na opis. Dňom vydania rozhodnutia táto skutočnosť nebola známa; v tomto čase nebolo možné popísať skutok, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, ani označiť dôkazy, o ktoré sa návrh opiera. Ide pritom o náležitosti samotného návrhu. Tieto relevantné skutočnosti mohli byť zrejmé výlučne len z písomného odôvodnenia rozhodnutia. Až v ňom bol totiž odôvodnený myšlienkový pochod, ktorý viedol k vydaniu takého rozhodnutia a až na jeho základe bolo možné ustáliť kvalifikáciu disciplinárneho previnenia, teda že išlo o závažné disciplinárne previnenie.

Pri opačnom výklade by mohol predseda NS SR podať „preventívne“ disciplinárne návrhy vo

všetkých približne 60 veciach, ktoré boli v ten deň vydané NS SR len preto, aby nebola zmeškaná lehota a ani v jednej by nebolo možné uviesť opis skutku, pre ktorý navrhuje začatie disciplinárneho konania a označiť dôkazy, o ktoré sa návrh opiera. Mám za to, že takýto postup zákonodarca určite na mysli nemal.

V predmetnej veci bolo rozhodnutie vydané (vyhlásené) 23. 2. 2015 a to na neverejnom zasadnutí, na ktoré predseda súdu nemá prístup a nedoručuje sa mu ani rozhodnutie. Do kancelárie na opis bolo toto rozhodnutie dodané 8. 4. 2015. Za počiatok plynutia subjektívnej lehoty možno preto ustáliť deň 8. 4. 2015, ktorý bol prvým dňom, kedy sa predseda súdu vôbec mohol dozvedieť dôvody, ktoré viedli k vydaniu takého rozhodnutia, opísať skutok, pre ktorý navrhuje začatie disciplinárneho konania a určiť príslušnú právnu kvalifikáciu predmetného skutku. Do tej doby, t. j. do 8. 4. 2015 bol spis v dispozícií disciplinárne stíhaného sudcu. Deň 23. 2. 2015 (t. j. deň vydania svojvoľného rozhodnutia) je dňom spáchania skutku, ktorým začala plynúť dvojročná **objektívna lehota** a nie lehota subjektívna. Odvolací súd sa s touto skutočnosťou vôbec nevysporiadal, pričom práve ona bola hlavným dôvodom podaného odvolania.

Keďže predsedníčka NS SR návrh na začatie disciplinárneho konania **podala 1. 10. 2015, urobila tak bezpochyby v šesťmesačnej subjektívnej lehote a teda včas.** Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že v priebehu odvolacieho pojednávania ako podporný argument odznelo, že predsedníčka NS SR sa v skutočnosti o vynesení rozsudku, pre ktorý sa rozhodla podať disciplinárny návrh, dozvedela až z médií. Túto myšlienku považujem za nerelevantnú a zavádzajúcu. Vzniká aj ďalšia otázka: „**Kedy podľa názoru disciplinárnych súdov začala v predmetnej veci plynúť objektívna lehota ?!**

Za týchto okolností trvám na názore, že rozhodnutia disciplinárnych senátov nie sú vecne správne, lebo názor, podľa ktorého subjektívna lehota začala plynúť od vydania rozhodnutia je v zásadnom rozpore s platnou právnou úpravou a s doterajšou ustálenou judikatúrou.

Na tento prípad nebolo možné použiť ani nález ÚS SR II ÚS 140/2011, v ktorom sa taktiež posudzovala otázka, či návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný včas alebo oneskorene. V tomto prípade bola situácia úplne rozdielna, lebo navrhovateľ adresoval predsedníčke KS podnet na začatie disciplinárneho konania proti sudkyni, KS v Bratislave, ktorá mu v jeho právnej veci na odvolacom pojednávaní (konanom 11.10. 2007) neumožnila nahrávanie pojednávania do diktafónu. Tento podnet bol predsedníčke KS v Bratislave doručený 22. 10. 2007 a návrh na začatie disciplinárneho konania predsedníčka KS v Bratislave podala až 15. júla 2008, teda oneskorene. V tomto prípade treba súhlasiť s názorom vysloveným ústavným súdom, lebo už podnecovateľ vo svojom podaní špecifikoval skutok, pre ktorý sa domáha disciplinárneho potrestania sudkyne a rovnako aj označil dôkazy, z ktorých ním tvrdené skutočnosti vyplývajú (zápisnicu z pojednávania).

Tieto situácie nie sú porovnateľné, lebo zatiaľ čo vo veci II ÚS 140/2011 bolo už zo samotného podnetu zrejmý skutok, pre ktorý sa mal podať disciplinárny návrh a označené dôkazy, v disciplinárnej veci vedenej proti Š.H. tieto relevantné skutočnosti chýbali a mohli sa zistiť len z písomného vyhotovenia rozhodnutia.

Zaujatosť a značná snaha odvolacieho disciplinárneho senátu viesť odvolacie disciplinárne konania spôsobom, ktorý vedie výlučne k procesnému víťazstvu jednej strany, a teda v prospech disciplinárne stíhaného sudcu, je zrejmá aj z priebehu konania. Spočíva (okrem iného) aj v tom, že uznesením z odvolacieho pojednávania bol zamietnutý návrh predsedníčky najvyššieho súdu a návrh jej právneho zástupcu na doplnenie dokazovania, v rámci ktorého žiadali doručiť listiny nachádzajúce sa v spise, obsah ktorých nepoznali, a mali zámer vyjadriť sa k nim. Išlo o list predsedníčky ÚS SR adresovaný prezidentovi SR, a o uznesenie NS SR 6 Ndt 1/2016.

V uvedenom postupe predsedníčka najvyššieho súdu vidí flagrantné porušenie procesných predpisov a jej procesného práva. Túto nesprávnosť vidí aj v postupe disciplinárneho senátu, keď ignoroval jej námietku zaujatosti vznesenú proti predsedovi senátu, ktorú chcela písomne odôvodniť. Táto námietka mala byť postúpená na rozhodnutie námietkovému senátu, čo sa však v predmetnej veci nestalo.

Podobné rozhodnutia vo veľkej miere prispievajú k nelichotivému obrazu súdnictva a niekedy aj k prílišným zjednodušeniam a neoprávnenej kritike napríklad aj zo strany renomovaných publicistov. Treba však uznať, že takéto rozhodnutia našej právnej praxi nerobia ani dobrú vizitku, ani dobrú službu. Otvorenou tiež ostáva otázka, či takéto konanie disciplinárnych senátov možno označiť za nevedomé, alebo úmyselné.

Už od nástupu do funkcie predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zameriava veľkú časť pracovných aktivít na nastolenie nových pravidiel, obnovenie dôvery v túto inštitúciu, a do veľkej miery aj na vysporiadanie sa s pomerne komplikovanou minulosťou. Spolu s kolegami – sudcami a zamestnancami NS SR za uplynulé obdobie dokázali naozaj dosť. Predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky si plne uvedomuje, že rozhodnutia, nad ktorými sa v tomto článku zamýšľa, nerobia dobrý dojem z činnosti disciplinárnych senátov, ba naopak, spôsobujú často pravý opak, čo jej je profesionálne veľmi ľúto.

TEXT: JUDr. Daniela Švecová

Reakcia sudcov disciplinárnych senátov na článok „Nad jedným rozhodnutím...“

Ako členka Odvolacieho disciplinárneho senátu som sa podieľala na rozhodnutí z 15. februára 2017 vyhlásenom pod sp. zn. 2 Dso 5/2016. Dôvody rozhodnutia sú obsiahnuté v jeho písomnom vyhotovení, s týmito sa stotožňujem, a preto považujem za nenáležité, aby som ako členka senátu, ktorý vo veci rozhodoval, dôvody rozhodnutia bližšie rozvádzala, uvádzala prípadné ďalšie dôvody rozhodnutia alebo iným spôsobom rozhodnutie senátu obhajovala. Považujem tiež za nenáležité, aby som polemizovala s názormi autora predmetného textu. K predloženiu tohto stanoviska ma vedie potreba vyjadriť presvedčenie, že nestotožnenie sa neúspešného účastníka konania so súdnym rozhodnutím (v tomto prípade s rozhodnutím disciplinárneho senátu) je prirodzené. Je tiež prirodzené (ba až žiadúce), ak niektoré súdne rozhodnutia vyvolajú diskusiu v odbornej obci. V odbornej diskusii však nemajú miesto zjednodušené úvahy, hodnotenie faktov bez ich plného uvedenia, a už vôbec tu nemajú miesto emócie. Z tohto pohľadu text nazvaný „Nad jedným rozhodnutím....“, nemôžem považovať za príspevok do odbornej diskusie, cieľom ktorej by vždy malo byť hľadanie odpovedí na sporné otázky, ale za text, úlohou ktorého je najmä zahmlievanie faktov.

JUDr. Eva Behranová,
členka Odvolacieho disciplinárneho senátu

Stanovisko Odvolacieho disciplinárneho senátu sme všetci piati členovia vyjadrili v dôvodoch nášho rozhodnutia, ktoré uvádzate.
Ak „ktosi“ chce s týmto rozhodnutím na odbornej úrovni polemizovať, mal by tak učiniť na úrovni v odbornej verejnosti obvyklej a nie napríklad článkom „Amnestia na svojvôľu?“ zverejnenom dňa 10. apríla 2017 v denníku Hospodárske noviny.
Teda najskôr zverejniť celé právoplatné rozhodnutie Odvolacieho disciplinárneho senátu a následne svoj komentár, aby aspoň odborná verejnosť si mohla urobiť názor vo veci.
Viac sa k tomuto rozhodnutiu nemienim vyjadrovať z úcty k povinnostiam, ktoré som na seba prijatím funkcie predsedu Odvolacieho disciplinárneho senátu prevzal.

JUDr. Stanislav Libant,
predseda Odvolacieho disciplinárneho senátu

Poznámka redakcie:
Zverejnenie celého rozhodnutia Odvolacieho disciplinárneho senátu je plne v jeho kompetencii. Časopis DE IURE nie je určený na zverejňovanie súdnych rozhodnutí.
V navrhovanom termíne ostatní sudcovia - členovia disciplinárneho senátu svoje vyjadrenie nedoručili, ani nepožiadali o prípadnú dodatočnú lehotu.
Predmetné rozhodnutie je zverejňované v súlade so zákonom a v požadovanej podobe, pričom táto povinnosť bola Kanceláriou NS v plnom rozsahu dodržaná

Noví asistenti

V tomto čísle DE IURE Vám predstavíme ďalších asistentov sudcov, ktorí nastúpili na Najvyšší súd SR.

Odpovedali nám na tieto otázky:

1. **Prečo ste si vybrali štúdium práva?**
2. **Ktorá oblasť práva Vás najviac zaujíma a prečo?**
3. **Pôsobili ste predtým v inej právnej sfére ako v justícii alebo bola justícia vždy Vaším cieľom?**

JUDr. Daniela Horváthová,

asistentka sudcu NS SR, správne kolégium

1. Vo výbere vysokej školy ma ovplyvnila moja povaha, záľuby, a najmä túžba stať sa raz sudkyňou.
2. Mojou srdcovou záležitosťou je občianske právo. Určite aj preto, že som viac ako tri roky pracovala na Okresnom súde Bratislava II ako vyššia súdna úradníčka civilného oddelenia. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky som zaradená do správneho kolégia, takže verím, že rovnaké sympatie si vybudujem aj k správnemu právu.
3. Justícia bola a je mojím veľkým snom. Aj preto som sa hneď po skončení štúdia na právnickej fakulte uchádzala o miesto vyššieho súdneho úradníka. Práca v justícií splnila všetky moje očakávania a robí ma naozaj šťastnou.

JUDr. Katarína Rehmová,
asistentka sudcu NS SR, občianskoprávne kolégium

1. Vzhľadom na to, že od ukončenia gymnázia, resp. obdobia, kedy som sa rozhodovala o výbere vysokej školy uplynulo už niekoľko rokov, neviem dnes definovať a jednoznačne povedať, prečo som si vybrala práve štúdium práva. Dnes však svoju voľbu neľutujem, nakoľko práca s právnymi predpismi, ich štúdium a aplikácia ma baví, a preto viem, že moja voľba bola správna.
2. Najviac ma vždy zaujímalo a aj v súčasnosti zaujíma občianske právo. Je to jednak z dôvodu, že to bola a aj v súčasnosti je oblasť práva, ktorej sa najviac venujem, či už v práci alebo súkromí a zároveň ma svojou rozmanitosťou a širokým záberom najviac zaujíma.
3. Od roku 2009, resp. už od ukončenia vysokoškolského štúdia, pôsobím v justícii a to spočiatku na pozícii vyššieho súdneho úradníka na okresnom súde, v súčasnosti ako asistent sudcu NS SR, pričom som sa sama presvedčila o tom, že práve toto je práca, ktorá ma baví a z tohto dôvodu som sa nesnažila si hľadať prácu v inej právnej oblasti.

Mgr. František Jančok,
asistent sudcu NS SR, občianskoprávne kolégium

1. Štúdium práva ma oslovilo v spojitosti s mojím záujmom o antickú históriu, v ktorej má súčasné právo svoje počiatky.
2. Obchodné a občianske právo, pretože tieto sú najviac využívané v medziľudských vzťahoch.
3. Predtým som pracoval na okresnom súde, spočiatku ako asistent senátu a neskôr ako vyšší súdny úradník.

Mgr. Peter Šutarík,
asistent sudcu NS SR, trestnoprávne kolégium

1. Pri rozhodovaní sa o mojej budúcnosti som si často kládol otázku, aké hodnoty by moja práca v budúcnosti mala prinášať pre spoločnosť. Ako hovorí citát „Právo je umenie dobra a spravodlivosti," (Celzus), verím, že tieto hodnoty ako absolvent právnickej fakulty dokážem prinášať.
2. Je pre mňa veľmi náročné objektívne vysloviť, ktorá oblasť práva ma zaujíma najviac. Osobne by som mohol vymenovať niekoľko oblastí, ktoré ma zaujímajú, je náročné z nich vybrať len jednu.
3. Justícia bola vždy mojím cieľom a želaním, ako je to podľa mňa u väčšiny študentov a absolventov právnických fakúlt. V minulosti som pôsobil v advokácii.

TEXT: Dušana Remetová

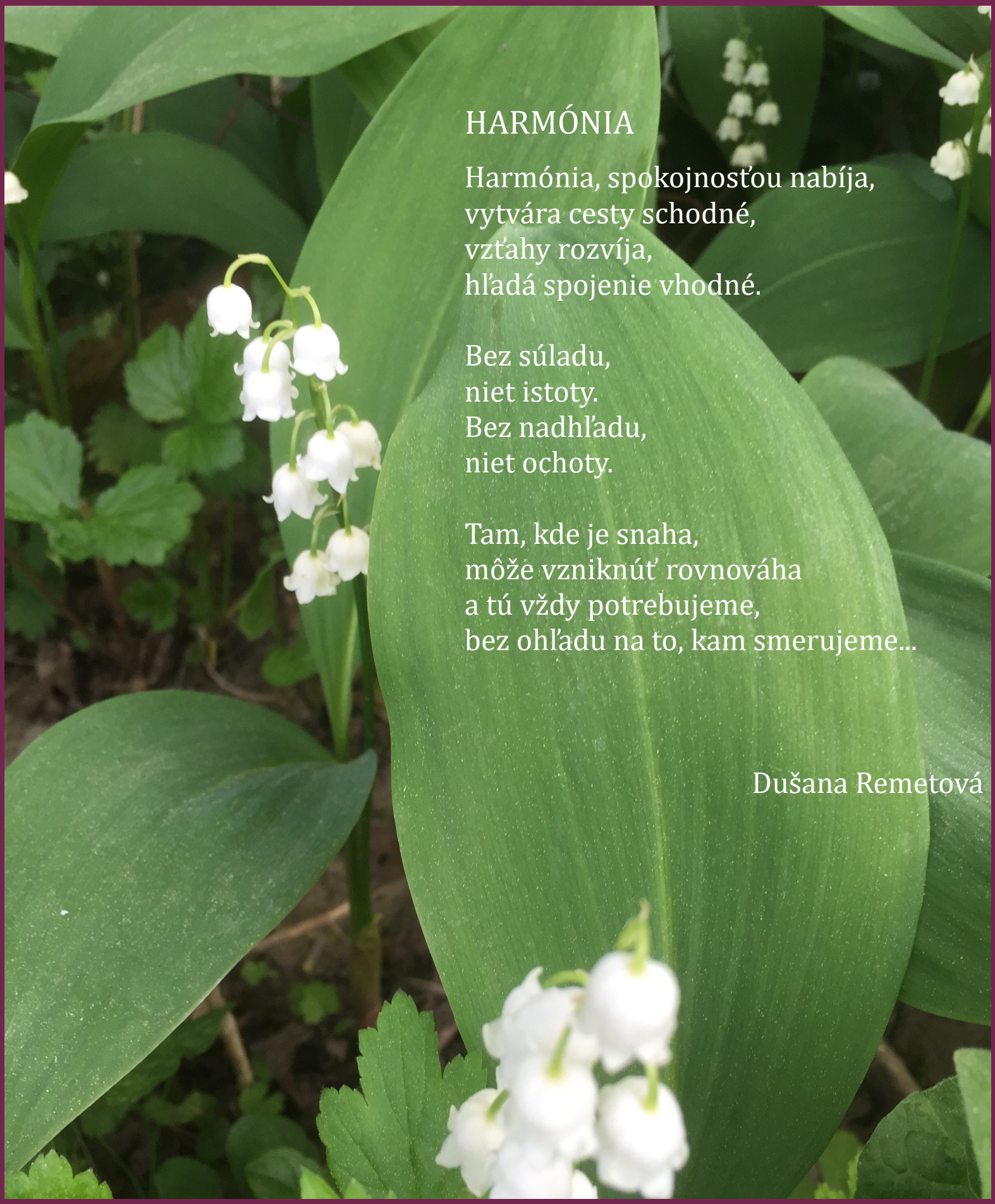

HARMÓNIA

Harmónia, spokojnosťou nabíja,
vytvára cesty schodné,
vzťahy rozvíja,
hľadá spojenie vhodné.

Bez súladu,
niet istoty.
Bez nadhľadu,
niet ochoty.

Tam, kde je snaha,
môže vzniknúť rovnováha
a tú vždy potrebujeme,
bez ohľadu na to, kam smerujeme...

Dušana Remetová

Informačný občasník Najvyššieho súdu Slovenskej republiky | Forma: elektronická, vo formáte PDF

Šéfredaktor: Mgr. Boris Urbančík , Redaktori: Mgr. Ján Martvoň, Mgr. Slávka Viteková, Mgr. Jana Píšová, Mgr. Dušana Remetová | Redakčná rada: JUDr. Daniela Švecová – predsedníčka, JUDr. Jarmila Urbancová - podpredsedníčka, JUDr. Ivan Solej – člen, JUDr. Soňa Mesiarkinová – členka, JUDr. Anna Marková – členka, JUDr. Libor Duľa – člen, JUDr. Jozef Milučký – člen | Grafický návrh, technické a grafické spracovanie: JUDr. Juraj Oslanec |

Adresa redakcie: DE IURE, Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava | **E-mail: tlacve@nsud.sk |** **© Najvyšší súd Slovenskej republiky | Neoznačené fotky sú z archívu NS SR |** **Bratislava 2016 | ISSN 2453-8558**